

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA

Včeraj in predvčerajšnjim se je mudil na obisku v ptujski občini
SERGEJ KRAIGHER, predsednik skupščine SRS

Odkrita beseda na kmečkem dvorišču

Dvodnevni obisk Sergeja Kraigherja, predsednika skupščine SRS, se je začel v ptujski občini v torek, ko so visokega gosta pričakali pred hotelom »Poetovio« predstavnik občinske skupščine in družbenopolitičnih ter delovnih organizacij, ki so mu izrekli pristržno dobrodošlico.

Sergeja Kraigherja in njegovo spremstvo je nato vodila pot prek Pacinja v Vitomarcu. Tu je Vladimir Vrečko, direktor živinorejsko veterinarskega zavoda Ptuj, seznanil tovariša Kraigherja z razvojem pesniške doline pred in po regulaciji Pesnice.

V nadaljevanju svoje poti po slovenskih gorcih so se ustavili pri naprednem kmetu in družbenopolitičnem delavcu Janezu Zampi v Levajncih, ki jim je pripravil kmečko zakusko in razkazal

je v pogovoru s predstavniki KK Ptuj seznanil o pogojih obnove haloških vinogradov in o prodaji letošnjega mošta. V Zavrču si je ogledal vinsko klet in moderno stiskalnico za grozdje. Na Okiču v Haložah je po domače pogostil Sergeja Kraigherja in njegovo spremstvo kmet Brodnjak.

V popoldanskih urah je sledil ogled farme bekonov KK Ptuj in farne brojlerjev mesokombinata »Perutnina« Ptuj.

Zvečer se je Sergej Kraigher, predsednik skupščine SRS, v dvorani narodnega doma v Ptujju pogovarjal z občinskimi političnim aktivom. Franjo Rebernak, predsednik občinske skupščine Ptuj, je v uvodnem referatu seznanil tovariša Kraigherja z razvojem ptujске občine. Predvsem pa je podčrtal ne-

Pogovor je sklenil Sergej Kraigher, ki je med drugim dejal, da je treba načrtovati ves nadaljnji razvoj ptujске občine na že zgrajeni gospodarski bazi. Splošnih receptov za razvoj ni. Treba je iskati konkretne in zelo realne gospodarske posege, predvsem pa si poiskati sposobne poslovne partnerje. Zapiranje v občinske meje in počasnost v odločitvah in akcijah pomeni tudi počasni razvoj.

Zanimivo je bilo poslušati njegovo izvajanje o kmetijstvu: »Delitev kmetijstva na družbeni in zasebni sektor je zastarela kategorizacija. Kmečkega vprašanja se počasi lotevamo. Lepi plani se premalo. Kmet se mora počutiti kot enakopraven proizvajalec, enakopraven pa mora biti tudi takrat, ko se delijo sadovi njegovega dela. V Sloveniji se srečujemo z območji, kjer kmetje in kombinati ne morejo najti skupnega jezika. Če ne gredo skupaj, ne bomo nasprotovali formiranju samostojnih zadrug...«

Po razgovoru, ki je trajal do pol enajste ure ponoči, je izročil Franjo Rebernak, predsednik OS Ptuj, Sergeju Kraigherju, predsedniku skupščine SRS, zlato plaketo ptujске občine, ki mu jo je podelila občinska skupščina Ptuj na slavnostni seji 8. avgusta v Majšperku — ob občinskem prazniku.

Po programu obiska tovariša Kraigherja v ptujski občini je bil včeraj v Ptujju pogovor s kmeti-kooperanti, temu je sledil ogled partizanskih Jelovic ter obiska v TVI Majšperk in v TGA Kidričevo. Zal smo v času drugega dneva obiska tovariša Kraigherja v naši občini list že tiskali in je zato naše celotno poročilo bolj skopo. Več o obisku Sergeja Kraigherja v ptujski občini bomo poročali prihodnji teden.

J. S.

Sergeju Kraigherju, predsedniku skupščine SRS, je izročil zlato plaketo ptujске občine Franjo Rebernak, predsednik OS Ptuj. Foto: D. Modrinjak

31 starih milijonov za šole

Ob zaključku adaptacijskih del na ormoških osnovnih šolah je bila v nedeljo na Ivanjkovski osnovni šoli pri Svetijah pomembna slovesnost, ki so se je udeležili številni domačini in gostje: Mirko Tušak, tajnik republiške izobraževalne skupnosti, Vladimir Ožbolt, zvezni poslanec kulturno prosvetnega zbora, Viktor Svajger, predstojnik zavoda za šolstvo SRS, organizacijske enote Maribor, Stane Stanič, pedagoški inšpektor, Franček Novak, predsednik SO Ormož, in drugi.

Zjutraj so imeli »zborno mesto« pri Veliki Nedelji, kjer so si ogledali preureditvena dela na tamkajšnji osnovni šoli. V Ormožu so se ustavili pri gradnji otroškega vrta in adaptaciji osnovne šole Hardek, kjer bo sicer majhno zamudo, končno le začela z delom pomožna šola. Po obisku šole na Humu, kjer so letos tudi preuredili notranje prostore šole, so se ustavili pri Svetinjah. Ta šola je bila od znotraj in od zunaj deležna temeljitih sprememb in izboljšav, tako da je skoraj nova.

Ob tej slovesnosti je vodstvo te šole pripravilo kratko in vsebinsko bogato svečanost. O pomenu šolstva za mlado generacijo in o prizadevanjih za uresničitev tega,

sta spregovorila ravnatelj osnovne šole Zlatko Kovačič in pedagoški vodja Ivanka Pučko-Trop. Posebno velja omeniti lep trenutek, ko so pionirji razvili svoj novi prapor. To je bilo veliko priznanje pionirjem in njihovega mentorja, učitelju te šole, Borisu Vrbančiču.

Adaptacijska dela, ki so jih letos opravili na omenjenih šolah, veljajo skupaj 31 starih milijonov. Denar je dala TIS Ormož, SO Ormož in kolektivi osnovnih šol. Dela je opravljalo stanovanjsko komunalno podjetje Ormož.

Po slovesnosti je bilo skupno kosilo, na katerem so kovali načrte za nadaljnji razvoj šolstva v občini, ki ga mislijo izvesti v naslednjih letih. Smer tega razvoja bo šla predvsem v opremo šol z učili in podobno. jr

Vreme

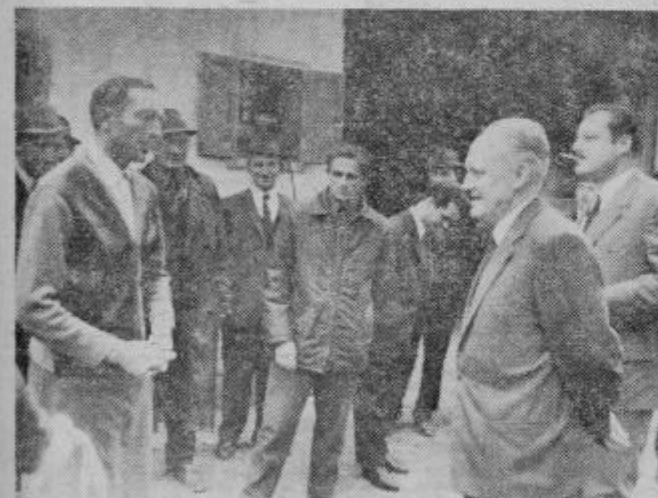
do četrtega, 22. oktobra 1970.

Polna luna je bila včeraj, 14. oktobra ob 21.21.

Napoved: do četrtega, 22. oktobra bo lepo vreme.

Nadaljnji izgledi: v petek 23. oktobra in v soboto 24. oktobra bodo ohladitve in dež. Za tem ponovno lepo vreme.

Alojz Cestnik

Sergej Kraigher med pogovorom s kmeti v Levajncih. Foto: D. Modrinjak.

svoje dokaj sodobno opremljeno gospodarstvo. Tu pa so se zbrali tudi kmetje iz bližnje okolice. Na kmečkem dvorišču je stekla sproščena in odkrita beseda v kateri so kmetje seznanili tovariša Kraigherja s svojimi uspehi in težavami, ki jih žulijo pri vsakdanjem delu.

Za Slovenskimi gorcami so v torek sprejeli visokega gosta tudi jesensko obarvane vinorodne Haloze. V Turškem vrhu so si ogledali obnovljene vinogradniške plantaže, Sergej Kraigher pa se

katero zaskrbljujoče pokaževalce, predvsem razdrobljenost kmečkih posestev, podatek, da je okrog 4000 občanov na delu v tujini in zaskrbljujočo število 3000 občanov, ki ne uživajo zdravstvenega zavarovanja. Z gospodarskim in družbenopolitičnim razvojem so seznanili tovariša Kraigherja še Franc Tomanič, dipl. oec., Marjan Berlič, Milan Krajnik, dipl. oec., dr. Mitja Mrigole, Franc Tetičkovič, Zdravko Turnšek, Simon Pešec, Viktor Cvirn, Karl Vobner in drugi.

Slovenske gorice in Haloze v znamenju trgatve

Ob koncu prejšnjega in v začetku tega tedna so spet oživel slovenskogoriški in haloški griči. Vinska trta — žlahtna roža, ki že stoletja črpa sokove iz največkrat skope, v strma rebra potisnjene zemlje, je spet obrodila žlahten sad. Jesen je čas njene daritve. Vsako leto, ko se odeneta Prlekija in Haloze v živobarvni jesenski plašč, oživi v teh krajih življenje v drugačnem, živahnem ritmu, ki je sicer skozi vse leto deloven, vendar je v jeseni svečan in pomlajen. V pretežni večini starcem, ki so v potu svojega obraza obdelovali vinograd od rane pomladi pa vse do trgatve, se v jeseni pridružijo svojci ter prijatelji in znanci iz mesta. Trgatev je v določenem pogledu dru-

podstrešju že precej razsušila, če je v svinjaku rejen »prolenk«, je treba pripraviti pečenko, stresti orehe za potico, ki je obvezna v jedilniku, pripravljenem za »berače«, skratka, skrbi je več kot preveč.

Na dan trgatve je družina pokonci že zgodaj zjutraj, ko je gosta jesenska megla še nizko pri tleh in o bližajočem se svitu še ni nobenega znamenja, razen domačega petelina, ki je s svojim glasnim ki-ki-ri-ki zbudil domače in seveda tudi svoje putke. Gospodar se pretegne pred hišnim pragom in zaskrbljeno zre v gosto meglo in se sam pri sebi vprašuje: kakšno bo vreme. »Radio je napovedal, da bo sončno, toda, kdo bi verjel, ko pa se tolikokrat zmotijo,« modruje

gatvijo so si brusili na paši majhne nožičke, s katerimi bodo doma in pri sosedovih rezali sladko grozdje. Če dobi otrok v Slovenskih goricah ali pa v Halozah ob trgatvi nov nožiček, je to še posebej razveseljav dogodek in nagrada.

Sonce je razgnalo gosto jutranjo meglo. Dolina je še vsa megljena, bližnji griči zasajeni z vinsko trto, pa se že zlatijo v soncu.

»Hvala bogu, imeli smo srečo. Sončen dan bo,« se razvedri gospodarjev obraz, ki s kravjo ali pa volovsko vprego pelje kadi v bližnjo gorico. Tu se začnajo zbirati sosedje, znance iz mesta pripelje fičo ali pa še kakšno bolj luksuzno vozilo, sorodnike in druge vabljenega goste. Pútar zarezé na rovaš prvo zarezo, sledi ji druga, tretja. Sklonjen pod težo polne brente zavriska na ves glas in se od časa do časa pridruži petju veselih »beračev«. Lujzek in Micika obrata skupaj. Tudi Franček in Trezika trgata grozdje pri istem trsu in polnita skupni škač...

»Berači« se ustavijo pri zadnjem trsu. Delo je končano. Pije se likof, zatem pa se začne delo na preši. Pozno v noč škriplje staro vreteno, v podstavljeno kad pa curlja slaček mošt. Sosed prinese harmoniko. Staro in mlado se zavrti kar zunaj na trati pri preši ali pa v stari zidanici. Veselje traja pozno v noč, ko izza bližnjega hriba posije luna, z vseh strani pa je slišati pesem čričkov. Takšna je torej zgodba, ki se v teh dneh oživlja v Slovenskih goricah in Halozah. Navidezno vesela. In takšna tudi je. Vendar pa jo spremlja tudi mnogo težav, s ka-

terimi pa vam danes ne bi rad zagrenil prazničnega vzdušja, ki spremlja obiranje grozdja.

In jutri bo nov delovni dan. Treba bo požeti koruznico, pobirati jabolka, ki jih

nihče noče kupiti, in posejati ozimino, da bo imela družina kruh. Precej črn in trd bo, vendar bo domač. Zrasel bo na njivi za hišo in pridelan bo s trdim delom. J. Slodnjak

Grozdje, mošt...

Letošnja trgatve v ormoških vinogradih je v polnem teku. Sonce sije, črički pojejo po bogato obloženih goricah in klopotci v jesenskem vetru. Tu in tam je ob večerih slišati petje beračev, sicer kdo ne bi bil vesel tako bogate vinske letine? Ja, tudi takšni so. Odkupovalci mošta in grozdja imajo svoje težave.

Zaradi velikih količin pridelka mora Jugoslavija več kot polovico pridelka izvoziti. Tudi potrošnja vina se pri nas iz leta v leto zmanjšuje v korist žganih pijač. Več sto vagonov vina je bilo odkupljenega za državne rezerve samo zato, da so razbremenili proizvajalce. Velike količine vina so s kuhanjem spremenili v druge pijače, a so kljub vsemu temu še kleti, ki razpolagajo z več kot polovico lanskega pridelka. Cene vina se niso spremenile že približno pet let, prav tako kot cene pšenice. Vino s štajerskih vinogradov se prodaja po ceni 3,80 din. Iz vseh navedenih razlogov izhaja upravičena

skrb, saj je formiranje vinskih cen odvisno od kvalitete pridelka, organiziranosti vinogradnikov in vinskega trga.

Slovenija vino, samostojni obrat »Jeruzalem« Ormož, odkupuje mošt in grozdje na odkupnih postajah v Ivanj-kovcih, pri Miklavžu, na Kogu, Vitanu in v ormoški kleti. Letošnje odkupne cene bodo kljub nezagotovljeni prodaji nekoliko višje od lanskih, ki so se s končnim obračunom gibale okrog 2,55 din za liter mošta. Letos bodo v poprečju za 0,10 do 0,15 din višje.

Politika odkupa pa se vedno bolj, vsaj v Ormožu, usmerja v odkup grozdja. S tem so onemogočene vse zvišaje, kot so razna dodajanja in dolivanja k moštu. Za nekatere vinske sorte je določeno, da se mošt sploh ne odkupuje, ampak samo grozdje. Glede na letošnjo dobro letino ne odkupujejo moštov, ki ne dosegajo vsaj 17 odstotkov sladkorja.

Tabela odkupnih cen vina v Ormožu:

Sorta	% sladkorja	Cena grozdja	Cena mošta
Rizvanec	18—19	—	2,00
Ranina in Vertlinec	18—20	1,60	2,20
L. rizling	18	1,80	2,30
Šipon	19	1,85	2,35
Z. in M. silvanec	20	1,90	2,40
Mešano	17	1,70	2,20
B. burgundec	17—18	2,30	—
	19—20	2,40	—
	20—22	2,50	—
Rulandec	17—18	3,00	—
R. rizling	18—19	3,10	—
Traminci	19—20	3,15	—
Muškat	20—22	3,20	—

Premiranje plemenskih telic — otipljiv pospeševalni ukrep

Bo dobila vsaka telica premije?

Premija za plemenske telice naj bi imela neposreden gospodarski učinek v obliki večjega števila krav, večje količine mleka in tudi v večjem številu telet.

Da bi se lahko takšen namen tudi uresničil, pa morajo plemenske telice s svojo kakovostjo obetati povečanje proizvodnih zmogljivosti goveje črede. Izvršni odbor dopisnikov sporazuma, je dne 11. septembra 1970 sprejel pravilnik, ki govori o kakovosti telic, za katere bo iz-

plačana premija v višini 400 dinarjev.

Kmetje naj bi osnovna določila pravilnika poznali. Zato ne bo odveč, če o pravilniku spregovorimo tudi tukaj.

S tem dokumentom je zagotovljeno, da bodo premijo za telice dobila družbena kmetijska gospodarstva, kmetje, ki imajo svoje krave vključene v aktivno rejško delo, t. j. v kontrolo A in kmetje, ki imajo svoje krave vključene v pogodbeno pridelova-

nje mleka, kjer je vpeljana kontrola mlečnosti po načinu B. Telice, uvožene iz inozemstva, ne bodo dobile premije.

Z določilom, da bodo premijo za telice dobili samo tisti kmetje, ki imajo svoje črede vključene v aktivno ali pomožno (kontrola mlečnosti po načinu B) rejško delo, se krog upravičencev do premije močno zmanjša. Saj vemo, da ni veliko takšnih

(Nadaljevanje na 9 strani)

Irma Novak obira grozdje

žinski praznik, prav tako kot smrt spitanega pujca, ki ga doleti smrtna obsodba okrog božiča, prav gotovo pa pred novim letom.

Priprave na trgatve trajajo v družini po navadi že dober teden pred napovedanim dnem. Treba je pripraviti sode, zamočiti brente, ki se je od zadnje trgatve na

sam s seboj. Iz dimnika, ki nekoliko postrani in razmajano šteli iz slamnate strehe, se dvigne v megleno jutro gost oblak dima. Gospodinja pripravlja peč za potico. Tudi otroci, če jih je ostalo še kaj na domačiji, so pokonci. Krave je treba napasti nekoliko bolj zgodaj kot po navadi. Ze nekaj dni pred tr-

Petdeset let plodnega turističnega dela

Znani turistični delavec in publicist **Franjo Novak** iz Maribor slavi v kratkem 50-letnico aktivnega turističnega delovanja. V teh letih je izdal lepo število literarnih, turistično propagandnih del in turističnih vodnikov, bil pa je tudi ustanovitelj nekdanjih slovitih »Jugoslovanskih biserov«. V poslednjih letih pa urejuje turistični zbornik »PO JUGOSLAVIJI«, ki je že kar velika pridobitev v naši turistični literaturi.

Glede na jubilej smo povabili tovariša Novaka, da nam odgovori na naslednja vprašanja:

— Tovariš Novak, vi neumorno že 50 let »preoravate« polje jugoslovanskega, zlasti še slovenskega tujkega prometa. Zakaj ste se že v mladih letih ogreli prav za turizem?

»S tem nenadejanim vprašanjem me spravljate v precejšnjo zadrego. Saj sam ne vem, ali me je za turizem navdahnila rodna rogaška okolica ali pa je moje desetletno službovanje v Rogaški Slatini tako prepričevalno duhovno vplivalo na moj, za naravne lepote dovzetan značaj.«

— Kakšno je bilo tedaj zdraviliško življenje in okolje?

»Leta 1920 in tudi poznejša leta so prihajali v Rogaško Slatino na zdravljenje zvečine premožni izbranci iz tujine in iz domovine. Zavarovanci bolniških blagajn in socialno šibkejši Jugoslovani so le težka zmogli toliko denarja, da so plačevali hotelske in zdraviliške storitve. Da ne omenim »zavarovancev« — no, za te je v poslednjih letih tudi v naših razmerah kaj mačehovsko poskrbljeno... Da bi vsaj deloma omilil tedanje stanje, sem v času službovanja v Rogaški Slatini za naše socialno šibke ljudi znižal oskrbne stroške kar v dveh hotelih za dobro polovico!«

— Štejete tudi to med svetle zvezde vašega turističnega udejstvovanja?

»Posredno prav gotovo; osnovna misel mi je bila usmerjena bolj na družbeno plat. Mislim sem kajpak na žepne nepremožnih. V osnovnem prizadevanju in s poudarjenim ciljem, da bi približal tudi turistično znamenito Rogaško Slatino jugo-

slovanskim bralcem, sem se že prva leta lotil propagiranja zdravilišča v besedi in sliki. Ze takrat sem izdal o Rogaški Slatini literarno, turistično propagandno delo z zanimivo fabulo. Bilo je to nekaj novega v naši turistični literaturi, pa tudi v splošnem širjenju propagande za lepote naših krajev. S to svojo vzgojno obarvano in s preporno mislijo pretkana knjižico sem že takrat globoko posegel v obstoječe družbene razmere. — In takrat se je rodil v meni resnično nov človek; človek z novimi pogledi, tipajoč v dušo preprostega človeka delovnega kova, ki s prazno malho hodi po svetu, a utegne biti prav tako bolan, nadložen in onemogel kakor bogatin, ki so mu za denar odprta vsa vrata...«

— Prevzel vas je torej socialni humanizem, kakor takim nagnjenjem danes pravimo?

»Da! In še danes se me drži! In še danes sem zares jezen, če ni vse tako, kakor bi lahko bilo, ko pa je jedro socializma, da je vse za prav vse ljudi! Zdravilišče so prav gotovo bolj ali vsaj v prvi vrsti potrebni delovni ljudje, da se iz zdravilišč ozdravljeni vračajo na delovna mesta. Zanje bi ne smelo biti nič zaprtih možnosti. Zlasti mineralni vrelci, ki so blagodat narave, bi morali imeti zanje na stežaj odprta vrata. Socialno zavarovanje silno greši, ko ne šteje topliškega zdravljenja več za zdravstveni postopek!«

— »Zdravilišče« se mi zdi pri vas kot magična beseda; kar razživite se! Zdaj nas pa še zanima, kako ste presedlali z zdraviliškega na turističnega konjiča?

»V zdraviliških je okolje s človeško roko stopnjevano polepoteno v omejenem predelu, v svobodni prirodi je pa lepota posejana na široko, prav v neizmernost... Za te lepote imam oko in srce še bolj odprto. Zdi se mi — in kritiki mojih življenjsko živahnih zgodbic pravijo, da vpletam zgodbo v naravo, ne narave v zgodbo! Narava je torej prvobitna!«

— V vaših knjigah je prav zares vsa fabula vtkana v potovanje!

»Da, moje misli gredo iz kraja v kraj, iz pokrajine v pokrajino in vanje vpletam drobne zgodbe svojih junakov.«

— In zanimive so vaše zgodbe! Dobro se bero in premnogo plemenitih misli in celo naukov ne manjka!

»Če hočem opisati krasote naše zemlje tako, da posamezni kraj in predel zamikajo kolikor mogoče mnogo ljudi, se mi zdi neogibno, da tega ne delam pusto in nezanimivo. Višinske točke, razgledi, udobni hoteli, skrite planinske kočice, površine jezer in še mnogo tega ne zaživim, ne »užijem« ob golem naštevjanju in opisovanju na prejšnji, klasični način. Ljudi z njihovimi človeškimi vrlinami in napakami moram spremljati po njihovi poti in jim vdahniti življenje. Bralec, ki z mojim turističnim vodnikom in z mojimi »popotniki« potuje, lahko — tako se mi zdi — sodoživlja z njimi tudi njihove duševne vzgibe in preobrate, v bistvu pa podoživlja lepoto poti, zanimivosti kraja, častitljivost zgodovinskega spomenika in pomembnost svoje rodne grude. Nauči se ceniti, spoštovati in varovati vse, kar ga obdaja, in prenašati svoja občutja na druge. — Kdor sodoživlja potovanja mojih »turistov«, torej živih ljudi, ki so nam mimo vseh ostalih problemov vendarle najbližji, se bržda le nekoliko plemeniti. Moj cilj je pa takšen, da bralec ob vseh poteh vse vidi, da se zamisli zaradi propadajoče graščine, zaradi čedalje huje zastupljenega zraka v mestih in industrijskih krajih, da obsodi divjaštvo namernih uničevalcev naravnih lepot in človeških storitev, da obsodi in prepriči pustošenje parkov in cvetličnih nasadov, trganje redkih planinskih cvetlic, uničevanje ptic in divjadi — in in da se vsega okoli sebe zave!

Da, koliko dela nas še čaka, preden bomo v gostinstvu in turizmu izobesili zmagovalne zastave, preden se bomo odvadili nastiljati livade in šume, kjer smo počivali, s papirjem, konzervami in odpadki... V letošnjem mednarodnem letu varstva narave se spreobrnimo in poplemenitimo! Človeku je pravica do naravnega okolja dana, zato pa se mora potruditi, da si ohrani naravo čim manj oskrunjenost!

Pismo iz tujine

Spoštovano uredništvo!

Oglašam se vam daleč od domačega kraja, daleč od prelepega Ptujja, iz daljnega Stuttgarta, od koder vam pošiljam prav lepe pozdrave z najlepšimi željami. Imenujem se Leopold Vnuk, rojen sem v Ptuj. Potreba po življenju me je zanesla daleč v tuje kraje, kajti v domačem Ptujju ni bilo kruha zame, zato sem bil prisiljen oditi v tujino. Tukaj nisem sam, precej nas je, v imenu vseh teh pa želim obdržati zvezo z domačim krajem, zato se vam tudi oglašam s tem pismom, s katerim vas v imenu vseh Slovencev, ki živimo tukaj v Stuttgartu, bolj rečeno vseh Ptujčanov, še enkrat prav lepo pozdravljam. Sem sicer vaš stalni naročnik in moram reči, da do sedaj nisem dobil vsake številke Tednika, ki mi je res najlepša zveza z domačim krajem. Moram vam reči, da zbiram, oziroma iščem nove naročnike za ta priljubljeni list tudi med ostalimi mojimi sotrpini, oziroma Ptujčani, ki jih je ista pot zanesla v te daljne kraje kot mene. Upam, da vam nisem tako neznan, saj sem se že prej, dokler sem bil še doma, večkrat oglašil v vašem listu s kakšnimi športnimi novicami, predvsem iz strelstva, sedaj pa želim pisati kaj več o življenju naših ljudi v tujini, zato vas prosim, da mi sporočite, če ste pripravljeni sprejeti moje dopise, oziroma kaj vas najbolj zanima. Predvsem bi tukaj hotel podpreti kolega Jožeta Slodnjaka, od katerega sem že večkrat zasledil sestavke o ljudeh na tujem. Za danes bodi dovolj, pa drugič kaj več, kajti gradiva imam dovolj, dalo bi se marsikaj napisati, čakam samo vaš pristanelek, da se vam lahko oglašim z mojimi dopisi. Še enkrat

prav lepe pozdrave kolektivu Tednika, in prek vas tudi kolektivu Radia Ptuj, vaš stalni naročnik in rojak Leopold Vnuk iz Stuttgarta.
Leopold Vnuk

Tovariš Vnuk,

Vaše pismo nas je vse sodelavce Tednika zelo razveselilo. Imamo sorazmerno precej naročnikov med ljudmi, ki so začasno odšli na delo v tujino, vendar ste vi prvi, ki se je odločil na ta način sodelovati z nami. Naši ljudje v tujini, za katere mislimo in želimo, da bi se vsi, prav vsi vrnil nazaj v domovino, so nam posebej pri srcu in želimo vzdrževati z njimi čim tesnejše stike. Mi smo že sami iskali možnosti, da bi čimveč naših ljudi v tujini dobivalo naš list, ki bi jih tako povezoval z domačimi kraji in ljudmi. Če nam boste vi v tem pomagali, bo vaša pomoč toliko pomembnejša, ker boste delovali prav tam, kjer je to najbolj potrebno.

Prav tako pomembno je sodelovanje s pisanjem o življenju naših ljudi v tujini. Nestrno pričakujemo vaš prvi sestavek in mislimo, da nanj ne bo treba dolgo čakati. Skušajte ugotoviti, koliko Slovencev je v Stuttgartu in bližnji okolici, pri kakšnih delih so zaposleni in kako se počutijo. Zanima nas odnos domačih prebivalcev do naših ljudi ter vse tisto, kar naše ljudi boli in tudi razveseljuje. Pišite, če imate klub ali društvo, s čim se ukvarjate v prostem času in koliko časa nameravajo ostati naši ljudje v tujini. Pišite o vsem drugem, kar zanima naše ljudi v tujini in njihove sorodnike doma, ker to zanima mnogo drugih ljudi, ki jim je bila prihranjena pot v tujino na delo.

Lepe pozdrave, uredništvo.

»SAMO O DRUGIH, NIČ O SEBI«

Nekoliko nenavaden naslov, mar ne? To so besede nekaterih znancev, ki prebirajo »Ptujškega« in ki so med vsem ostalim našli tudi moje »črčkarije«. Nič toliko se mi jih je obrnilo name z besedami:

»Zakaj pišeš samo o drugih, ničesar pa o sebi?«

No, prijatelji moji, na to vprašanje vam bom takoj odgovoril. O drugih pišem rajši zato, ker vedno vidim tisto, česar oni sami ne vidijo ali pa — nočejo videti. Torej pometam pred tujim pragom, pred svojim imam pa skladovnico polen, a jih zaradi pomanjkanja časa ne morem odstraniti. Tako je namreč vaše mnenje o meni. Toda vedeti morate, da so vsi novinarji in dopisniki ti-

sti, ki se spotikajo in padajo prek tujih smeti. Ali je danes že karkoli bilo storjenega brez kritike? Nočem trditi, da se s kritiko da kaj zgraditi, je pa vendar kritika tista, ki pripomore h gradnji česar koli in ki marsikoga ob pravem času spametuje. Če kdaj koga ali kaj kritiziramo, ne mislimo s tem nikogar žaliti ali mu kvariti ugleda. Ne. Vsaka kritika mora človeka vzgajati, mu dajati pogum in ga voditi k boljšemu. Prav gotovo je, da ni med nami človeka, ki bi bil sam sebe pripravljen javno kritizirati. Naj store to drugi, si bo dejal. In tako je prav.

Mislim, da sem o tem, zakaj pišem o drugih, a ne o sebi, dovolj povedal. Dodam naj samo še to, da je v vsakem sestavku, če je res dober, v samem njegovem jedru, v vsaki besedi skrit del tistega, ki je sestavek zasnovan.

Franček Kelemen

Iz leta v leto več

pogozdenih zemljišč

Pogosto se srečujemo z vprašanjem, kako zagotoviti naši predelovalni industriji potrebe po lesu, ki so nedvomno mnogo večje, kakor jih zmore sedanje stanje naših gozdov. Donos lesa iz naravnih gozdov pa ne zadošča. Zato so potrebne pa tudi nujne plantaže, seveda na ustreznih zemljiščih.

Tudi donosnost obstoječih gozdov se da precej povečati tako po količini kot tudi po kakovosti lesa. Zahteva pa precej sredstev in časa. Že sedanje potrebe pritiskajo da v obstoječih gozdovih izkoristimo več, kakor bi smeli. Lesna zaloga pa je glavna, ki se obrestuje v obliki lesa po odstotno-odstotnem računu. Manjša glavica pomeni manjše obresti, to je manjši prirastek lesa. Pomen lesa kot domače surovine pa je odveč poudarjati. Saj vedno bolj vidimo, da nam rešuje tudi izvozno bilanco, ker donša čiste devize, medtem, ko je treba za izvoz drugih izdelkov marsikaj tudi uvoziti in tako porabiti precej ostvarenjenih deviz.

Letno posekamo na ptujskem območju nekaj nad 30.000 kubičnih metrov lesa, od tega nad dve tretjini listavcev, ostalo iglavci. Gozdovi pa so ponekod, zlasti v bolj dostopnejših predelih, že močno izsekani. Najhuje pa je to, da so zelo razparcelirani, saj gospodarja na

14.200 hektarjih gozdov nekaj nad 11.000 zemljiškoknjižnih lastnikov kar pomeni, da ima naš kmet v povprečju le 1,30 hektarja gozda. Vse to pa seveda zelo otežkoča smotrnejše gospodarjenje z gozdnim bogastvom.

Kljub temu pa so ptujski gozdarji, ki gospodarijo z gozdovi v državljski lastnici (kmečki gozdovi) od leta 1963 do letos pogozdili 182 hektarjev gozdnih zemljišč, za kar so porabili 399.000 sadik in sicer 352 tisoč sadik hitrorastočih drevesnih vrst mecesna, zelenega bora in duglazije ter 47 tisoč sadik jesena, javorja. Samo letošnje leto so obnovili oziroma pogozdili 35 hektarjev gozdnih zemljišč. Pri tem pa niso všteta tista zemljišča, kjer sadijo topole.

Omenimo naj, da imajo ptujski gozdarji v Markovcih večjo gozdno drevnino, kjer proizvajajo gozdne sadike na površini enajstih hektarjev in kjer lahko letno proizvedejo nekaj sto tisoč gozdnih sadik. Zato lahko upravičeno pričakujemo, da bo na haloškem kot slovenjgoriškem območju iz leta v leto več gozdnih pa tudi sicer neizkoriščenih pašniških in drugih zemljiških rastlo vse več mladega drevja in zato še ni bojazni, da bi naši kmečki, to je klasični gozdovi, povsem izumrli.

F. Hovnik

Folklorna skupina iz Cirkovec

V treh letih nad 50 nastopov

Pred dnevi sem obiskal Antona Brgleza v Cirkovcih, ki je že nekaj let neumorni ter prizadevni vodja širom po naši domovini pa tudi v tujini znane folklorne skupine, ki nosi ime po njenem ustanovitelju Vinku Koržetu, ki sicer nastopa v okviru sveta Svobod in prosvetnih društev ptujske občine, tako doma kot v tujini.

Društvo bo sicer prihodnje leto praznovalo že 40 obletnico obstoja, kar pomeni, da je eno izmed najstarejših folklornih društev v ptujski občini. Ob tem pomembnem jubileju bodo skupaj s še nekaterimi skupinami v Ptujju pripravili za ljubitelje narodnih običajev, zlasti še plesov, bogat program prireditelj, zlasti zakladnice izvirnih štajerskih plesov, ki se jih sproti učijo.

Trenutno je v društvo vključenih 30 ljudi, redno oziroma tedensko vadijo v tamkajšnji dvorani. Pomagajo si s tem, da melodijo posnamejo na magnetofon, kajti godbenikov pač ni mogoče za vsake vaje naročiti, kajti leti se morajo že prej sami naučiti novih melodij, preden jih lahko zaigrajo in po katerih taktu se potem plesalci učijo izvajati svojo plesno umetnost, ki mora biti ulgrana do vseh ponatankosti.

Morda naj omenimo, da je ta folklorna skupina samo v zadnjih treh letih imela doma in v tujini nad 50 nastopov. Med drugim so nastopali v Deutschlandsbergu in Fernitzu v Avstriji, Trstu, Gorici, Sandolini, Benetkah,

okrog denarja, ki ga sami nimajo. Vsak nastop, zlasti v oddaljenejših krajih pa velja kar lepe tisočake. Tu di opremo, zlasti še obute je potrebno vedno obnavljati, dokupovati. Občina pa sicer pomaga, vendar je to

Ormellu v Italiji ter seveda po domovini, med drugim v Skopju, Ohridu, Beogradu, Zagrebu, Kopru in pred kratkim v manjšem mestecu v Gučju v Srbiji. Na vsakoletni kmečki ohceti v Ljubljani pa so že tudi stalni gostje, da nastopov na kurentovanju v Rogaske Slatini in drugod že niti ne štejemo.

Največje težave so seveda

F. Hovnik

Kako gospodariti z gozdovi?

Javna razprava o gospodarjenju z gozdovi je v Sloveniji izzvenela v ugotovitev, da je lahko sedanja sistemsko ureditev skupnega gospodarjenja z družbenimi in zasebnimi gozdovi in sedanja organizacijska delitev na gozdno-gospodarska območja trajna osnova za nadaljnji razvoj gospodarstva.

Gozdovi so namreč nedvomna dobrina splošnega družbenega pomena, ki zahteva stalno skrb družbe za njeno ohranitev in povečanje lesnih zalog in ne nazadnje je treba stremeti tudi za to, da bi pridelovali čimveč kakovostnega lesa, ki ga potrebuje naša lesno predelovalna industrija. Nedvomno pa se vpliv družbe na gospodarjenje z gozdovi najbolj neposredno odraža v ukrepih, ki zagotavljajo učinkovite možnosti za nego in obnovo gozdov. Gospodarjenje z gozdovi zahteva torej neposredno družbeno usmerjanje sredstev za razširjeno gozdno-biološko reprodukcijo. Pri tem gre zlasti za vprašanje, kako doseči večje so-

godzno gospodarskimi organizacijami in kakšen način delovanja, združevanja in gospodarjenja je najprimernejši na sedanji stopnji našega družbenoekonomskega razvoja.

Gospodarjenje z vsemi gozdovi, ne glede na lastništvo, se odvija na podlagi gozdno-gospodarskih načrtov. S temi načrti mora biti določeno takšno gospodarjenje z gozdovi, da se trajno ohranjajo in povečujejo splošne funkcije ter biološka produktivnost gozdov. Znano pa je, da je splošna družbena pomembnost gozdov v primerjavi z njihovo gospodarsko pridobitnostjo po vsem svetu v nenehnem naraščanju, zaradi česar družbene skupnosti ne glede na lastništvo gozdov vse močneje posegajo v urejanje in usmerjanje tega gospodarskega področja. Ta temeljna značilnost gozdne proizvodnje je močno poudarjena tudi v zvezni ustavi in po tem takem mora tvoriti izhodišča pri oblikovanju zakona o gozdovih.

Zato je potrebno pri re-

ševanju organizacijskih in ga denarja še vse premar ter bi zato res ne bilo napla če bi takšnim delovnim društvom kot je folklorna skupina v Cirkovcih, ki je s svojimi nastopi dosegla že pomembna priznanja tudi v tujini, pomagala tudi republiška skupnost za kulturne stroke s tujino.

F. Hovnik

Bo kulturna dejavnost na podeželju povsem izumrla?

Splošno znano je, da številna kulturno umetniška društva na našem podeželju, lahko bi dejali, samo životarijo. Nekatera se sicer, ko se bliža zima in dolgi zimski večeri, še oživijo ter pripravijo za prebivalce kraja kakšno igro, vendar so to zelo redki primeri.

Vzrokov za to je več. Med prve bi lahko prištevali, da je na podeželju vse manje sposobnih, zlasti pa še voljnih ljudi, ki bi še bili pripravljeni delati na tem torišču kulturnega življenja. Zato so sicer v prvi vrsti poklicani prosvetni delavci, ki pa so žal na šolah vse preveč obremenjeni, tudi z delom,

ki nekako ni njihova osnovna dolžnost. Delno pa je vzrok tudi to, da je za te vrste dejavnosti potreben denar. Tega pa ni, kajti med drugim je potrebno nabaviti potrebne kostime, kulise in še in še bi lahko naštevali.

Na splošno sicer ne bi mogli trditi, da med ljudmi ne bi bilo zanimanja za ogled ljudskih iger, na katerih sicer nastopajo igralci amaterji. Tudi televizija še dolgo ne bo povsem izpodrinila nastopov na podeželskih odrih in je zato ta bojazen ali izgovor povsem odveč.

Kmečki ljudje, zlasti še mladina bi si ob sobotah ali nedeljah še vedno radi ogledali kakšne dobre igre s plesni in ubranim petjem, dramo, veseloigro ali kaj podobnega.

F. Hovnik

Tednik, vaš list

Ta teden v naši bližnji zgodovini

16. oktobra 1941 — so Nemci zasedli Odeso, 24. oktobra pa Harkov.

17. oktobra 1920 — je bila v Mariboru konferenca okrožne organizacije socialdemokratske stranke, na kateri je bilo 70 delegatov. Sprejeli so resolucijo levecice, ki je obsodila poskus kandidiranja privrženecv Antona Kristana na Štajerskem in zahtevala enoten nastop socialistov in komunistov na volitvah v štajerskem volilnem okrožju.

1941 — je Slovenski poročevalec objavil sklep IO OF in poveljstvo NOV o zastavi, znakih in pozdravu slovenskih partizanov.

18. oktobra 1941 — je padel v Gančanih pri Beltincih narodni heroj Stefan Kovač, sekretar OK KPS in organizator osvobodilnega boja v Prekmurju.

1943 — je VS NOV in POJ ukazal ustanoviti štab mornarice NOV (ustanovitev je bila 24. oktobra).

19. oktobra 1940 — (od 19. do 23. oktobra) je bila V. državna konferenca v Dubravi pri Zagrebu. V njej je sodelovalo 105 delegatov. To poveljevanje je bilo eno najbolj pomembnih v zgodovini KPJ, imelo je značaj kongresa. Pomenilo je odgovor jugoslovanskih komunistov pred usodnimi dogodki druge svetovne vojne. Poročilo KPJ o opravljenem delu in o nadaljnjem delu partije je imel generalni sekretar Josip Broz. Razen njegovega referata je bilo prebranih še devet poročil. Izvoljen je bil nov CK s Titom kot sekretarjem na čelu.

1943 (19. in 20. oktobra) — so sklenili na konferenci ministrov za zunanje zadeve ZSSR, ZDA in Velike Britanije v Moskvi, naj se ocenijo možnosti skupne gnotne in moralne pomoči jugoslovanskemu osvobodilnemu gibanju. V Bariju v Italiji pa je že prej NOV ustanovila bazo za sprejem zavezniške pomoči in zbiranje jugoslovanskih iz zaporov in koncentracijskih taborišč.

20. oktobra 1944 — so enote 1. armadne skupine NOV in 3. ukrajinske fronte v boji, ki so trajali od 15. dalje, osvobodile Beograd. Naslednji dan so bile na osvobojenem ozemlju Slovenije velike manifestacije.

1944 — so enote 9. korpusa razrušile most med Miramarom in Trstom. Ubilih je bilo 350 nemških vojakov.

1957 — so bile volitve v občinske ljudske odbore.

21. oktobra 1925 — so v Zagorju ob Savi izvolili za župana komunista Ludvika Faina.

1941 — sta dva bataljona nemških vojakov v Kragujevcu v maščevanje za 10 padlih in 26 ranjenih nemških vojakov postrelila blizu 7000 rodoljubov.

1943 — jn nemška vojska vdrla v Novo mesto, partizanske enote so se umaknile v zadnjem trenutku.

22. oktobra 1943 — so nemške čete zasedle Metliko.

1943 — so nemške enote napadle in obkolile Šercerjevo brigado na položajih Vršiček — Vršičke vode. Brigada je obroč prebila in se umaknila proti Gerovu.

1943 — je izdal operativni štab za zahodno Slovenijo odredbo o ustanovitvi zaledne vojaške oblasti. Ustanovil je komando Idrijskega in komando tolminskega vojnega področja.

1944 — je bil v Črnomlju ustanovni občni zbor Slovenskega častnikarskega društva.

1944 — je sovražnik začel večjo ofenzivo proti osvobojenemu ozemlju v gornji Savinjski dolini z namenom, da bi zavaroval železniške zveze. Moral pa se je pod pritiskom naših enot tako hitro umakniti, da je ostalo na boljše sorazmeroma mnogo materiala in mrtvih. Nemška ofenziva je bila zlomljena 26. oktobra.

Življenja cenejša od zapornic?

Zapisali smo, da je človek bogastvo, ki se z nobeno materialno dobrino ne da nadomestiti. Toda med zapisanim in izvajanjem zapisanega v praksi, je zelo velika razlika.

Da je to res, nam naj potrdijo naslednji primeri:

Pred nekaj leti se je na nezavarovanem železniškem prelazu v Ivanjkovcih pripetila prometna nesreča, ki je terjala dve človeški življenji. Nekaj mesecev za tem se je na istem prelazu pripetila druga, ki se je prav tako tragično iztekla. Gotovo najbolj tragična pa je bila nesreča, ki se je pripetila na nezavarovanem železniškem prelazu v Dornavi, ko je vlak zadel v avtobus, poln otrok. Nekateri izmed teh otrok so prav tako bili na poslednjem potovanju.

Če pogledamo samo te tri primere mislim, da nikakor ne moremo več trditi tistega, kar sem uvodoma zapisal, namreč: da je človek naše največje bogastvo.

Nepredvidna vožnja

Pri vasi Velika Nedelja se je na občinski cesti pripetila prometna nesreča, pri kateri je voznik osebnega avtomobila Vili Bombek dobil lažje telesne poškodbe.

Vili Bombek iz Hajndla pri V. Nedelji je peljal po cesti iz Drakšla proti Veliki Nedelji. V nepreglednem ovinku mu je pripeljal nasproti osebni avto, ki ga je upravljal Anton Majcen iz Mihovec. Pri srečanju se drug drugemu nista zadosti umaknila in sta zato trčila.

Materialne škode na obeh vozilih je približno 3.500 din.

Z nosom v ugaske

Na občinski cesti Ormož — Frankovci se je pri železniškem tovornem nakladalnem prostoru pripetila prometna nesreča, pri kateri je neizkušen mopedist Vinko Levrač iz Ormoža dobil telesne poškodbe.

Levrač je vzel prijateljstvo moped in se peljal proti Ormožu. Pri srečanju z osebnim avtomobilom je zavil malo preveč v desno in se je tako znašel v kupu ugasikov ob železniškem tiru.

Vozil je po levi

Na vaški cesti v Godenincih se je pripetila prometna nesreča zaradi nepravilne vožnje kolesarja.

Voznik osebnega avtomobila Jože Podjavoršek, župnik v Središču o. Dr. je vozil svoj avto pravilno po desni strani. Ko je pripeljal v nepregledni ovinek, mu je nasproti pripeljal po levi strani ceste kolesar Ivan Udrik iz Godeninec. Ko je kolesar pred seboj videl avto, je hotel zapeljati na desno stran ceste. V tem pa ni uspel in je trčil v avtomobil.

Na kolesu je peljal štiri leta starega otroka, ki ni dobil nobenih poškodb, medtem ko je kolesar dobil praske po nosu.

Materialne škode je za 200 din.

Žalostna obletnica

Bilo je 14. oktobra 1969. Jesensko sonce je zjutraj pozlatilo griče v okolici Tomaža, Ptujsko polje pa je pokrivala gosta megla. 56 učencev četrtega b razreda osnovne šole Tomaž se je to jutro z veseljem odpravilo na poučno ekskurzijo v Ptuj, da bi si tam ogledali muzeje. Izlet v mesto je za te podeželske otroke vedno veliko doživetje, saj pridejo v mesto z velikimi hišami, lepimi izložbami in mnogimi zanimivostmi, starši pa še kaj primaknejo za posladek. Zato so učenci že zgodaj veselo hiteli na avtobusno postajališče v Savcih in se po osmi uri z rednim avtobusom odpeljali proti Ptujju. Spremljali sta jih obe učiteljici, na vmesnih postajah pa so se jim pridružili še drugi potniki.

Na železniškem prehodu v Podvincih pri Dornavi je avtobus prečkal železniško progo. Takrat pa je zagrmelo. Iz Ptujja prihajajoči tovorni vlak, ki ga sofer ni opazil, je zadel v desni bok avtobusa. Med otroci in ostalimi potniki je nastal preplah in krik na pomoč...

Takoj so izgubili življenje trije dečki, dva dečka in ena deklica s Polenshaka so umrli v bolnišnici.

Neradi se spominjamo tega groznega dogodka in vsega, kar mu je sledilo.

Nato so se začeli težki dnevi za starše umrlih in poškodovanih otrok in za ranjence. Kdo bi popisal vso žalost svojcev in prestane bolečine otrok! Trideset so jih odpeljali v bolnišnico. Med njimi je bilo 9 težje poškodovanih. Tudi obe učiteljici sta bili med njimi. Marta Rihtar in Miran Majcen sta se zavedla šele po 14 dnevih in še danes zaradi poškodb na glavi ne moreta obiskovati šole. Ostali so le postopoma zapuščali bolnišnico. Prvi se je vrnil v šolo 11. decembra Roman Klemenčič, ki je imel zlomljen tilnik, za njim 14. decembra Zdravko Kosi, 21. decembra Alojz Venta, 16. januarja 1970 Alojzija Zajedela, 4. februarja Franc Majcen, 30. marca Antonija Dovecar, 6. aprila Terezija Arklinič in 21. aprila Milena Stajnk, ki še sedaj hodi z berglami. Skupno so otroci zaradi nesreče zamudili 1078 šolskih dni. Pet učencev so v zimskem času obiskovale učiteljice na domu in jih učile najnovejšo snov iz računstva in slovenskega jezika. Tudi po prihodu v šolo so bili deležni posebne skrbi in so razred izdelali.

Takšen je torej obračun nesreče, ki jo je zakrivil trenutek človekove nepazljivosti in slabosti. Bolečine otrok in žalosti staršev ne bo mogel nihče poravnati. Zato naj bo ta obračun zgovoren opomin vsem, ki prevažajo našo

šolsko mladino. Ob žalostni obletnici se moramo ponovno zahvaliti zdravnikom in ostalemu osebju bolnišnice »Ivan Potrč«, v Ptujju, ki je z nadčloveškimi naporji pomagalo lajšati bolečine naših otrok in vestno skrbelo za njihovo okrevanje in vsem, ki so prvi pomagali ponesrečencem. Zahvaljujemo se tudi izvršnemu svetu SRS in Republiškem odboru za otroško varstvo za izdatno denarno podporo, in zavarovalnici Maribor. V naši boli so sočustvovali z nami in poslali denar pionirji in učiteljski kolektivi nad 50 šol ter zasebniki in razne organizacije. Koliko pa je bilo bodrilnih pisem iz kolektivov in pionirskih odredov! Vsem prisrčna hvala. S tem denarjem smo pomagali prizadetim učencem z darovi in obiski, da so lažje prenašali svoje gorje. V počitnicah smo 12 otrok poslali na tritedensko okrevanje na morje. Pri tem nam je pomagal tudi Rdeči križ SRS. Republiška izobraževalna skupnost je prevzela patronat nad poškodovanimi otroki in bo skrbelo za njihovo šolanje. Vsem tem dobrotnikom prisrčna hvala!

Zopet sije lepo jesensko sonce čez Slovenske gorice. Vse je kakor prejšnja leta. le na pokopališču pri Tomažu počiva pet otrok, žrtev prometne nesreče, ena pa na Polenshaku. Med letom smo njihove grobove večkrat obiskali. 14. oktobra pa jih bodo obiskali vsi učenci in učitelji ter se poklonili njihovemu spominu. Nikoli jih ne bomo pozabili.

Za osn. šolo Tomaž
Ignac Oman

PRVI USPEH

Člani šahovskega društva iz Slovenske Bistrice so v prvem kolu II. slovenske lige nastopili v Velenju, kjer so se pomerili z domačimi šahisti. Bistričani so zabeležili zmago s 6:2, to pa jim je vsaj po prvem kolu zagotovilo prvo mesto. Favoriti v tekmovanju II. slovenske lige pa so Ptujčani in Bistričani. Verjetno bo odločitev prineslo njihovo medsebojno srečanje.

Tednik, vaš list

Mnenje in kritika

Kriterij pravičnosti v javnem življenju

Naloga socialistične družbene ureditve je med drugim tudi ta, da zagotavlja socialno pravičnost in enakopravne odnose med ljudmi na vseh področjih javnega življenja. Seveda so te težnje v absolutnem smislu neizvedljive. Ker pa so proti njim postavljene nepremagljive ovire zaradi nasprotnega principa nagrajevanja po delu in uspehu, kar je sicer v skladu z načelom pravičnosti, ne pa tudi enakopravnosti, če jo pojmujejo preveč verbalno. Že francoski revolucionarji so v času velike meščanske revolucije leta 1789 postavili zahtevo po vseplošni enakosti, kar pa se je pozneje izkazalo kot utopija, če jo pojmujejo v absolutnem smislu. Razen tega je še več drugih preprek, ki ne dovoljujejo doslednega izvajanja osnovnega socialističnega principa, oziroma ideala, kot so npr. fizična in umska neenakost, starostne meje itd. Saj je jasno, da otrok in starih ljudi zaradi njihove popolne nesposobnosti za produktivno delo ni mogoče postaviti v isto kategorijo z visoko in višje produktivnim prebivalstvom ter je zato njihovo eksistenčno vzdrževanje regulirano na poseben način. Za otroke odgovarjajo starši in jih vzdržujejo do njihove polnoletnosti, stari ljudje pa dobivajo rento od vložnega dela, ki so ga opravili za družbo in sebe v starostnem obdobju svoje popolne produktivne sposobnosti.

Produktivno prebivalstvo pa se nagrajuje po načelu kvalitete in obsega opravljenega dela in po doseženem uspehu, dasi niso pri tem še izkristalizirana stališča, ker je zelo težko postaviti pravilne in točne paralele zlasti med fizičnim in umskim delom, še težje pa med posameznimi kategorijami umskega dela. Velike težave so že iz čisto teoretičnega vidika, mnogo večje pa so še v življenjski praksi, ko je treba v konkretnih primerih ugotoviti kvalitete in kvantitetne stopnje in razlike. Zato ni čudno, če pride pri tem do krivičnih odločitev in različnih spodrsrljavov subjektivnega in objektivnega značaja.

Nekateri komunisti mislijo, da je socialna pravičnost preveč abstrakten in meglen pojem, ki je zelo objektivnega značaja ter da naj poslovno življenje in človeške odnose regulirajo izključno z zakoni, statuti in raznimi drugimi predobisi javnopravnega značaja. Toda v praksi vidimo, da je mogoče zakone, statute in druge predpi-

se zlorabljati in izigravati ter da jih je zato treba nujno uporabljati z občutkom pravičnosti in objektivnosti. Tako mnenja ne upoštevajo, da je čut za socialno pravičnost močno razvit in globoko zakoreninjen v mentaliteti naših ljudi in da vsako bagateliziranje tega čuta povzroča veliko nezadovoljstvo in negodovanje. Glede na to socialistična družba ne sme ignorirati razpoloženje ljudskih množic, ker bi sicer tvegala njihovo odtujitev in nezaupanje do socialistične oblasti.

Celo vodilni meščanski pravniki poudarjajo pomen socialne pravičnosti za državo. Naj navedem definicijo države, ki jo je dal priznani nemški pravni ekspert Julius von Stahl, ki pravi, da je država organizacija nekega naroda, ki je postavljen pod vrhovno oblast zaradi zaščite in zagotovitve vseh duhovnih in materialnih dobrin, zlasti prava in pravice. Poudariti je treba, da si zagotovitve pravice ni mogoče zamisliti brez čuta za pravičnost.

Če tako mislijo meščanski ideologi in eksperti za socialna in pravna vprašanja, potem je veliko bolj treba, da socialistična družba socialne pravičnosti ne zavrže med staro, neuporabno šaro.

Vse to je javnosti dobro znano in se v zasebnih pogovorih pogosto na vse mogoče načine komentira in kritizira. Prav zato mislim, da je treba spregovoriti o tem javno, oziroma vsaj o nekaterih problemih, o katerih je v zasebnih pomenkih največ pripomb in spotikanja.

Pri nas v Jugoslaviji imamo socialistični politični sistem, v katerem je odpravljeno gledanje na človeka skozi kapitalistična očala. Ne merimo ga več — vsaj ga ne bi smeli — po tem, koliko ima kdo denarnih sredstev, kakšna je njegova plača ali imetje. Socialistični kriterij vrednotenja človeka torej ni denar, temveč delo!

Zaradi tega ljudje ne morejo razumeti, da je strokovnjak v isti stroki in za isto delo v enakih zavodih ali celo v istem zavodu pogosto plačan zelo različno in da so te razlike večkrat nenavadno velike. Kje je tu objektivni kriterij enakega plačila za enako delo? Regulacija plač ne bi smela biti prepuščena posameznim zavodom, da vodijo v finančnem poslovanju čisto specifično, lastno politiko. V tem pogledu bi bilo treba marsikaj spremeniti, začeti bi bilo treba najprej pri bankah, zavodih za socialno zavarovanje in drugih denarnih zavodih, ki delijo

imajo toliko, da se v njih kar dušijo, itd. Pri tem gre predvsem za to, da se odpravijo nerealne razlike v dohodkih, oziroma prejemkih iz rednega in nadurnega dela, oziroma honorarnega dela tri ali večkrat toliko, kot je plačilo za redno delo. Konec prihodnjic,

Grajski rov in začarana kraljična?

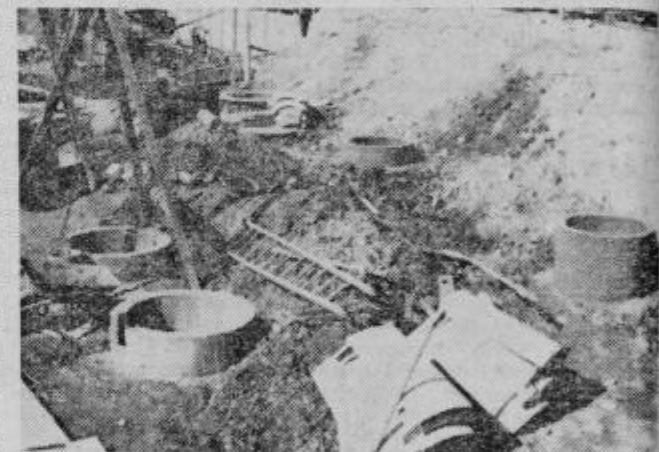
Težave pri gradnji

O pričetku gradnje stanovanjsko poslovne zgradbe v Ormožu smo že pisali in povedali, da je predviden rok dograditve december prihodnje leto. Že sedaj pa je očitno, da se bo gradnja zaradi nepredvidenih (!) vzrokov podaljšala.

Za prvotni načrt in lego objekta so bile opravljene temeljite geološke raziskave terena. Z premaknitvijo lege objekta (zakaj so lego spremenili, smo že pisali v sestavku Hotel bo ostal na soncu) bi morali strokovnjaki ponovno pregledati teren in ugotoviti nosilnost. Tega pa niso storili. »Za teh osem

so bolj oprijemljive in pripovedujejo o 30 metrov globokih močvirjih itd. V bistvu pa gre za nasipan teren, ki je 4 do 9 metrov globok in je nekoč res bilo močvirje ali pa grajski obrambni isrek in so ga pozneje zasipali.

Za trenutek se ustavimo še pri gradnji otroškega vrtca. Dela na tem gradbišču dobro in hitro napredujejo. Tudi tu so naleteli na ostanek okrog že večkrat v pravljicah opisane kače z zlato krogno, ki so jo videli v tem rovu (ki ga ni) in bi naj seveda bila začarana kraljična, ki že stoletja čaka princa, da jo reši prekletstva. Tretje

»Studenci«, opora za vzhodni del zgradbe

metrov sem all tja« so verjetno mislili in verjetno bi tako mislil vsakdo izmed nas. Temu pa ni bilo tako. Naleteli so na tako mehka tla, da morajo sedaj betonirati 4 do 9 metrov globoke »studence«, na katere bodo naslonjene nosilne grede za vzhodni del stavbe. S tem se bodo povečali tudi stroški gradnje.

Ponovne geološke raziskave, ki jih je opravil Geološki zavod Ljubljana, enota Maribor, so pokazale, da je rešitev »studenci, ki jih pozneje napolnijo z betonom, najboljša. Ta dela izvaja mariborski »Stavbar«, ki ima za takšna specialna dela strokovnjake.

Zanimivo je, da je ljudska domišljija okrog te gradnje in mehkega terena, spletla celo vrsto zgodb. Nekatere so prav zanimive in pripovedujejo o grajskem rovu, ki bi naj tekel »tu nekje« in nekoč povezoval grad z mestno grabo. Druga se suče

ke iz pretekle zgodovine Ormoža. Pri kopanju temeljev za novo zgradbo so našli temelj zgradbe, ki je že nekoč stala na tem mestu. Verjetno gre za nek samostan. Tudi tu so našli mehka tla, vendar so z manjšimi posegi rešili vse probleme.

Situacija z gradbenim materialom se je malo izboljšala, zato si na obeh gradbiščih v Ormožu želijo le še lepega jesenskega vremena, da bodo čim bolj dolgo lahko delali. Upajmo, da jih v takem delovnem vzdušju ne bo presenetil prehitel prihod zime.

Tednik,
vaš list

Obisk v ptujskem gledališču

V gledališču že nekaj časa sem z veliko zavzetostjo pripravljajo Finžgarjevo ljudsko igrano RAZVALINO ŽIVLJENJA, s katero bo režiser Peter Malec proslavil 35-letnico svojega gledališkega udejstvovanja. Glavne vloge igrajo Andrej Pekonja, Mirko Vaupotič, Lojze Kostanjevec, Marjan Sneiderger, zatem Olga Fričeva, Ančka Bajgotova. Slav. premiera bo v petek, 6. novembra, ob 20. uri. Zvedeli smo, da se bodo proslave udeležili tudi nekateri ugledni gostje iz Ljubljane, Maribora in od drugod.

Zanimalo nas je, zakaj si je režiser izbral za svoj jubilej prav RAZVALINO ŽIVLJENJA? Tako je povedal: Odgovoril vam bom na vaše vprašanje z besedami pisatelja Juša Kozaka, ki jih je zapisal ob Finžgarjevi 80-letnici ob priliki uprizoritve te igre v ljubljanski Drami:

»Zakaj čutimo kot svojo dolžnost uprizoriti Tvoje ljudske igre ob življenjskem jubileju? Da izpolnimo zgovorne želje ljudstva, ki Te ljubi in čaka na Tvojo besedo. Lepšega priznanja ne moreš doživeti.«

Povprašali smo tovariša režiserja o nadaljnjem delu dramske družine. Dejal nam je, da bodo takoj po premieri »RAZVALINE« priredili za ptujski Radio Svajgerjevo dramo iz slovenjgoriške vasi DOMACIJA, ki je že lani doživela v izvedbi dijakov ptujske gimnazije zelo lep uspeh in odziv pri občinstvu. Hkrati pa bodo začeli tudi pripravljati Rokсандičevo komedijo BABILONSKI STOLP. Premiera je mišljena v mesecu decembru.

Režiser Malec pa nam je še zaupal, da bo začel te dni tudi s študijem Sofoklejeve ANTIGONE. To veliko, lepo delo grškega tragika v Albrehtovem prevodu bo izvedel z gojenici dramskega krožka ptujske gimnazije. Uprizoritev Antigone utegne biti svečan kulturni dogodek za Ptuj.

Pa tudi na ekonomski šoli se je osnoval in sicer že lansko šolsko leto dramski krožek, ki ga prav tako vodi režiser Malec. Do zdaj so ustvarili v tem krožku, v katerem so večinoma dekleta, troje priložnostnih, lepo uspelih akademij. Te bodo pripravili tudi letos. Poleg tega pa bodo uprizorili v gledališču še igro Mire Miheličeve SVET BREZ SOVRASTVA, ki se dogaja v času nemške okupacije med drugo svetovno vojno v ljubljanskih zaporih.

Delo z nadarjenimi dijaki je — čeprav zame precej zahtevno — zelo hvaležno, a za

Republiška lutkovna revija v Ormožu

Ljubimo svojo domovino in njene bratske narode

V okviru Jugoslovanskih pionirskih iger 1969-70 se bo jutri v petek začela v domu Partizan Ormož republiška revija lutkovnih odrov pod geslom »Ljubimo svojo domovino in vse njene bratske narode«.

V tem času so se širom Slovenije zvrstile številne kulturne in športne pionirske prireditve. Zadnja in zaključna prireditev bo v Ormožu. Organizator je občinska zveza prijateljev mladine pod pokroviteljstvom SO Ormož. Nekaj časa že potekajo intenzivne priprave slovenskih lutkarjev. Sodelovalci bodo izbrane pionirske lutkovne skupine iz šol: Beltinci, Dobova, Oskar Kovačič in Vito Krajer iz Ljubljane, Prežihov Voranc iz Maribora, Pionirski dom iz Ljubljane ter šole iz Senovega, Zirov in Ormoža. Obiskali so ormoško lutkovno skupino na vajah, pripravljajo igrice »Pri Ježonovih«, in se pogovarjali z vodjem krožka Nado Kovačič.

Kako dolgo že deluje lutkovna skupina na ormoški osnovni šoli in ali so take skupine tudi na drugih šolah v občini?

»Naš lutkovni krožek je v minulemu letu praznoval deseto obletnico svojega delovanja. Vodstvo šole nas je nagradilo z novim lutkovnim odrom. Naši pionirji kažejo zelo veliko zanimanje za to dejavnost, a žal ne moremo vseh vključiti. Naša lutkovna skupina je gostovala po šolah v občini. Navezujejo stike tudi z lutkovnimi krožki ostalih šol, ki delujejo redno ali občasno. Aktivni lutkarji so na šoli Tomaž, Runeč, Hum, Kog in Središče. Kaj pomenijo lutke našemu kmečkemu otroku, nam je lepo povedal starosta slovenskih lutkarjev dr. Niko Kuret: »Požrtvovalni učitelj v zakotni vasi, ki s preprosto lutko, ne samo neprisljano vzgaja, ampak v neizprijenih otroških srcih vzbuja tudi slutno lepoto in privid tistega žlahtnega sveta, ki mu pravimo umetnost.«

Kako je prišlo do ureditve te pomembne revije in zakaj bo prav v Ormožu?

»Organizator Jugoslovanskih pionirskih iger so društva prijateljev mladine in tako je tudi naše DPM prevzelo eno teh prireditev, saj med osnovne dejavnosti DPM spada skrb za izvenšolsko dejavnost naših pionirjev.«

Z organizacijo revije imajo v Ormožu polne roke dela. Skrb, da bi tudi na ta način enkrat razveselili pionirje or-

moških krajev, bo pomagala rešiti tudi finančne probleme.

Delo lutkarjev v ormoški občini pa ne bo končano s to revijo, ampak imajo skupaj z DPM v načrtu poživitev obstoječih in ustanavljanje novih lutkovnih krožkov v okviru pionirskih organizacij na posameznih šolah. »Skrb za srečno prihodnost naših otrok je skrb celotne družbe in v naši občini smo zelo dosti storili na področju šolstva in z veliko zavzetostjo moramo tudi delati in razvi-

jati vse tiste izvenšolske oblike dela, ki so velikega izobraževalnega in vzgojnega pomena za naš mladi rod.« je končala tov. Kovačičeva.

Pionirji lutkarji, ki pridejo v Ormož na revijo, bodo gostje domačih pionirjev, saj jih bodo sprejeli na svoje domove in se skupaj s starši že pripravljajo na topel sprejem mladih gostov. Naj še povemo, da bodo lutkovne predstave jutri in v soboto ob 9.30, 11, 14.30 in 16. uri, v nedeljo pa ob 9. in 10.30 uri.

MLADINA V MAKOLAH

Aktiv ZM Makole šteje okoli 100 članov in je v zadnjem obdobju zabeležil pomembno rast svoje dejavnosti. Pomembne uspehe dosegajo predvsem na športnem in družbenopolitičnem področju.

Največji problem, s katerim se v aktivu trenutno srečujejo, je izguba prostora za sestajanje. Še do pred kratkim so se lahko sestajali v prostoru gasilskega doma v Makolah, katerega pa jim gasilci vsled lastnih potreb ne morejo več odstopiti. Za mlade iz Makol bo to velika izguba vendar upajo, da jim bo ob pomoči občinske konference ZMS Slovenska Bistrica in družbenopolitičnih organizacij v občini uspelo ta problem uspešno rešiti še preden bi dejavnost in veliko navdušenje za mladinsko delo pričelo upadati. Že sama ugotovitev, da je v Makolah kulturno življenje zelo skromno ali pa ga sploh ni in da jim ob vsem tem ostajajo samo še neurejeni gostinski lokali je lahko dovolj opravičljiv vzrok za takojšnjo rešitev problema, katerega vzrok ni mogoče iskati samo med mladino.

Da so mladi Makolčani kljub temu pripravljali svojo aktivnost nadaljevati na področju, kjer so jim te možnosti še neokrnjene, v športu, dokazuje tudi njihov akcijski program, v katerem se razen organiziranja posameznih kulturnih prireditev zelo odločno zavzemajo za izgraditev novega športnega objekta na njihovem področju za rokomet, odbojko in košarko. Skupno z zbiranjem potrebnih finančnih sredstev so pripravljali sodelovati še s prostovoljnimi delom. Pričakujejo, da jim bo še v letošnjem letu uspelo zbrati potrebna sredstva za odkup zemljišča, kjer bodo skupno s TVD Makole in osnovno šolo pričeli že spomlad z zemeljskimi deli. 1. ma-

ja 1971 pa bi igrišče že predali svojemu namenu.

Aktiv ZM v Makolah pa si med ostalim prizadeva tudi za večje sodelovanje z vsemi krajevnimi organizacijami, sosednjimi aktivni ZM in občinsko konferenco ZM v Slovenski Bistrici.

Viktor Horvat

KINO

GORIŠNICA

18. oktobra ameriški film KNEZ VOJAK, LJUTOMER

17. in 18. oktobra mehiški film VELIK UPOR; 21. in 22. oktobra angleški film TEATER SMRTL ORMOŽ

17. oktobra francoski film KASTER Z ZAPADA; 18. oktobra italijanski film STARI GANGSTER, PTUJ

15. oktobra ameriško-italijanski film CENA ČLOVEKA; 16. oktobra angleški film MAROKO 7; 17. in 18. oktobra francoski film V ZNAMENJU MONTE CHRISTA; 18. oktobra (ob 10. in ob 16. uri) italijanski film RÓMUL IN REM; 20. oktobra ameriški film ROZMARIJIN OTROK; 21. oktobra ameriški film MATT HELM, TAJNI AGENT.

SLOVENSKA BISTRICA

15. oktobra ameriški film MOŽ, KI NI ZNAL LJUBITI; 16., 17. in 18. oktobra italijanski film DÓBER, GRD IN SLAB; 20., 21. in 22. oktobra angleški film LADY L;

TOMAŽ PRI ORMOŽU

18. oktobra jugoslovanski film ZBIRALCI PERJA.

VELIKA NEDELJA

17. oktobra italijanski film STARI GANGSTER; 18. oktobra francoski film KASTER Z ZAPADA.

ZAVRČ

18. oktobra ameriški film POROČNIK ROBIN CRUSOE.

Gledališke predstave v Ptuj

v sezoni 1970/71

Ptujsko gledališče bo v novi sezoni dalo na oder tri premiere, ostalo pa bodo gostovanja večjih slovenskih gledališč (Maribor, Ljubljana). Prvo predstavo pa bo dalo poklicno Primorsko gledališče iz Nove Gorice in sicer dramo nedavno umrlega pisatelja Franceta Bevka Kajn. To bo v torek, 20. oktobra 1970, ob 16. uri za mladino, ob 19.30 pa za odrasle. Ker po vsej verjetnosti v tej sezoni ne bo abonmaja, bomo upoštevali — zlasti za gostovanje — stare rezervacije, ki se jih prizadeti gotovo še spominjajo.

Da bi vpeljali glede na obisk teh predstav trden red, sporočamo cenjenim obiskovalcem, ki imajo rezervacije še od prej, da bomo prodajali vstopnice za večerno predstavo Primorskega gledališča iz Nove Gorice v nedeljo, 18. oktobra od 9. do 11. ure in v ponedeljek od 15. do 17. ure za one, ki imajo rezervacijo, v torek 20. oktobra od 15. do 17. ure ter uro pred predstavo pa za vse ostale reklektante. Prosimo, da ta razpored prodaje vstopnic strogo upoštevate, da ne bo zmešnjave.

Kolikor bi bilo dovolj reflektantov, bi organizirali tudi ogled kake operne predstave v mariborskem gledališču (morda V. Trubadurja). Taka predstava bi posameznika stala od 12 do 115 din, pri čemer bi bila vračunana vožnja z avtobusom in vstopnica. Prosimo reflektante, da se za opero prijavijo pri blagajničarki v gledališču v Ptuj, ko pridejo po vstopnico za predstavo Primorskega gledališča.

Občinski svet Zveze kult. prosv. organizacij Ptuj
K. Š.

DRAGI DOPISNIKI IN BRALCI NAŠIH PISEM!

Prosim vas, imejte malo potrpljenja in danes preberite še moje pismo. Pišem vam jaz — ALENKA.

Pod svoje urejanje Naših pisem sem potegnila črto ter naredila zaključek in sedaj bi vam rada podala obračun vašega in svojega dela.

NASA PISMA so začela izhajati natanko pred tremi leti in so se zvesto vrstila teden za tedom od 1. septembra do 30. junija. Med šolskimi počitnicami niso izhajala.

Začetek je bil težak, kajti vi, mladi dopisniki, niste začeli takoj dopisovati in minilo je precej časa, preden ste se znašli in sami vzeli pero v roke. Tedni pa so tekli in vsakotedenska rubrika je znova terjala dopisniške prispevke.

Odkrito povem, da sem si pomagala z lastnim učiteljskim delom. Med svojimi učenci, ki jih ni bilo malo, sem vzbudila zanimanje za dopisovanje. Navdušila sem jih, da so se mnogim zasvetile oči in so začeli prinašati raznovrstne spise in pesmice. Navajala sem jih tudi k temu, da so pred vsak dopis napisali kratko pisemce kot uvod. Delo je steklo, saj vsi vedo, da mora biti pri naših otrocih vedno nekdo, ki jim vzbuja zanimanje in daje pobudo za delovno akcijo, še več, ki spremlja njihovo delo in živi z njim.

Ko so naša pisma v Tedniku že nekajkrat zagledala beli dan, so se začeli oglašati tudi pionirji od drugod, nekateri iz njihovih novinarskih krožkov, ki delujejo na posameznih šolah, drugi od doma pod vplivom zavzetih staršev, tretji popolnoma samostojno. Snov so zajemali iz njihovega domačega in šolskega življenja, ustavljali so se ob zgodovinskih dnevih naše NOB, opisovali delovne akcije. V Naših pismih je marsikdaj izzvenela tudi otroška izpoved, ki je zmogla ganiti.

Uredniško delo ni bilo enakomerno, ni bilo redno in večkrat so nastopili popolnoma »suhi« tedeni, ko se ni nihče oglašil. Zato sem se vedno znova zatekala k svojim učencem, ki so izredno oživel.

Skrbno sem prisluškovala javnemu mnenju, ki so ga Pisma vzbudila, in kritiki, ki so jo povzročila. Slabega ocenjevanja nisem slišala in neprestano mislim, da najbrže zaradi tega, ker otroškega kotička nihče ne pogleda, nihče ne prebere. Ali se motim?

Tri leta Naših pisem so minila in letošnja jesen je prva, ko nisem več prestopila šolskega praga in me ni prevzel otroški vrvež. Z živo šolo nimam več živega stika in moji učenci so mi ostali le velik spomin. Kaj bo z Našimi pismi? Oziram se po tovarišicah in tovariših, kajti obstoj Naših pisem sloni sedaj na njihovem idealizmu,

na njihovem dodatnem delu. Med našimi učenci je mnogo dopisniških sil in mnogo veselja, le sodelovati je treba z njimi. Prva je pobuda, drugo je zavzeto spremljanje dela. Seveda je tu skrb, niti najmanj je ne prikrivam, kajti Pisma se vrstijo v nepretrgani vrsti.

Ni me sram reči, da bi naša pisma še naprej rada urejala, toda ker ne hodim več v šolo, tega ne morem. Kaj naj storim, če mi naenkrat presahne dopisniški vir? Kam naj se zatečem?

Sedaj na koncu se mi zdi, da je bilo to moje pismo morda le preveč osebno. Nisem mogla drugače.

Novi tovarišiči urednici Naših pisem ali morda novemu uredniku, ki bo z va-

mi, mladi dopisniki, vneto sodeloval in skrbel za še boljši vaš kotiček v Tedniku, iskreno želim plodnih uspehov.

Vas, pionirke in pionirje od blizu in daleč, z ravnega polja iz vinskih vrhov, iz kmečkih in delavskih domov, iz vseh šol, ki vam široko odpirajo vrata, prisrčno vabim k nadaljnjemu dopisovanju v Naša pisma. Naj se vzbudijo med vami še novi dopisniki, ki se do sedaj še niso oglašili, in polnijo vašo rubriko z novimi prispevki!

Mladi dopisniki! Zahvaljujem se vam za zvesto triletno sodelovanje, ki vas je prevzel z menoj. Zahvaljujem se vašim dragim tovarišicam in učiteljicam in vašim dobrim staršem, ki so vam kakorkoli pomagali. Hvala, hvala vam!

Se enkrat vas toplo pozdravljam ALENKA

Križišče pri železniškem prehodu v Ptuj

Ni mi znano, kakšne so možnosti, dejstvo pa je, da je ob konicah prometa na tem križišču prava norišnica. Najhuje je seveda za tiste, ki prihajajo iz stranskih ulic, ki prihajajo so prometni predpis tako urejeni, da imajo prednost tisti, ki prihajajo po prednostni cesti, se večkrat zgodi, da tisti, ki prihajajo iz stranskih ulic, čakamo do deset minut, preden se vrstijo tisti po prednostni cesti. Če pa računamo na to, da se bo promet v prihodnosti še povečal, bo tu nastajala prava zmeda.

Ali ni morda že čas, da bi merodajni začeli razmišljati o boljši ureditvi tega križi-

šča? Včasih pomaga ta vozni razvozljati službujoči mlilnik, le-tega pa velikokrat ni. Najboljša rešitev bi vsekakor bila namestiti semafore, pa bi morda odpadlo mnogo negotovanja. Često človek, ki že dolgo čaka v križišču, zgubi potrpljenje in nesreča je tu.

Tudi premikanje železniških vagonov na tako prometnem križišču se mi zdi še skrajno neodgovorno in zastarelo. Verjetno bi tudi železnica morala prej ko slej razmišljati o boljši rešitvi z morebitnim podvozom ali nadvozom, če nečemo, da bo to križišče delalo v bodoče še več hude krvi. K. F.

Ob obletnici tragedije pri Dornavi

Na včerajšnji dan pred enim letom je skozi megleno jesensko jutro boleče odjeknila tragična vest: »Na nezavarovanem železniškem prehodu pri Dornavi sta trčila tovorni vlak in avtobus, poln šolarjev iz Tomaža, ki so se peljali na izlet v Ptuj. V lovu železa in pločevine, ki se je zvila kar travnata bilka, je našlo svoj prerani grob pet mladih življenj, več ponesrečencev pa je bilo peljanih v ptujsko bolnišnico. Mnogi so v kritičnem stanju in celotno osebje ptujske bolnišnice se bori za njihova življenja. Pozivamo krvodajalce, da pridejo takoj v transfuzijsko postajo...«

To so bile besede, ob katerih nam je zastajal dih in ob katerih smo sočustvovali in obsojali hkrati. Tomaž, jesensko obarvani kraj v osrčju Slovenskih goric in njegovi prebivalci so bili odteli v črnino. Zalovala je vsa Slovenija, sožalne brzojavke pa so prihajale tudi iz drugih republik. Vse to pa je bilo

zaman. Mladih življenj, nežnih cvetov, ki jih je strla hladna jesenska sapa, ni bilo mogoče obuditi. Marjan, Jožek, Ciril, Milan, Karlek in Ljubica so morali v rani, mnogo prerani grob. Ostali so le v našem spominu!

Tragedija na tem nezavarovanem železniškem prehodu pa ni ostala osamljena. Sledila ji je druga, tretja... spet tragično poročilo: Smrt na nezavarovanem železniškem prehodu pri Dornavi! Prišla je komisija in ugotavljala. Zapornic pa še danes ni! Najbrž jih še precej dolgo ne bo ali pa jih sploh nikoli ne bo. Vozniki pa vsak dan z nezmanjšano hitrostjo vozijo čez ta prehod smrti, kot ga v zadnjem času mnogi upravičeno imenujejo. Le redki so, ki ustavijo in se prepričajo, če morda iz nasprotni smeri ne grozi smrt.

Sestavka nisem napisal zato, da bi hotel obujati bolečino pri svojih tragično preminulih otrok. Znova hočem opozoriti voznike, da upoštevajo znak »Stop«, odgovorne pa spet spodbuditi k razmišljanju, da je treba prehod na nek način zavarovati!

J. S.

Ni denarja niti za cestno razsvetljava

Krajevna skupnost v Lovrencu na Dravskem polju je sedaj edina skupnost v ptujski občini, katere vaščani še niso izglasovali krajevnega samoprispevka, čeprav so to poizkušali že na dveh referendumih, ki pa nista uspela, oziroma ni bilo dovolj glasov za uspešnost referendumov.

Menda je glavni vzrok temu, da vaščani nikakor niso pripravljeni, da bi sofinancirali asfaltiranje republiške ceste od Kidričevega do Majšperka, še zlasti, ker imajo še kup nerešenih zadev z urejevanjem samega kraja, za kar bi naj porabili zbrani denar iz naslova krajevnega samoprispevka.

Med te zadeve lahko prištevamo v prvi vrsti cestno razsvetljava. Tu imajo sicer cestno razsvetljava urejeno ter so žarnice že tudi razsvetljevale njihove »ulice«, vse dotlej, da so člani sveta krajevnega skupnosti ugotovili, da nimajo več denarja, s katerim bi plačali porabljene kilovate električne energije. Morda povemo, da so morali plačati samo za prvo polovico lanskega leta 365.000 starih dinarjev tokovine, naka so morali razsvetljava odklopiti vse do tedaj, ko bodo zopet imeli sredstva za plačevanje razsvetljave. Teh pa zaenkrat še ni.

Tudi njihove vaške ceste kličejo cestarja. Prav tako jim je potrebno nekaj sto kubičnih metrov gramoza, da bi jih malce uredili in zopet

se zatakne tam, kjer je zavrta o plačilu. Prav tako radi dokončno uredili tu pokopališče. V te namene že dogovarjajo, da bodo zbrali denar po vaseh ter radi zbrali vsaj pol milijona starih dinarjev za najnujnejša plačila del, ki jih je treba urediti. Nekaj pa bodo seveda pomagali vaščani sam s prostovoljnimi delom.

Razumljivo je, da člani sveta krajevnega skupnosti ne bodo mogli držati križem ampak, da bodo morali še tretje poizkusiti z referendumom za uvedbo krajevnega samoprispevka, še zlasti ker je tod dosti takšnih vaščanov, ki so zato, da se tedi v njihovi krajevni skupnosti uvede plačevanje krajevnega samoprispevka, da bo moral biti tisti denar porabljen izključno za potrebe krajevnega skupnosti, oziroma se bo moral vračati kraj, kjer je bil izglasovan ter vplačan.

Ljudje si nedvomno želijo napredka tudi v svojem kraju, želijo si dobre ceste, urejeno pokopališče, da bi jim vsaj v njihovem srednjem svetu v nočnih urah na cesti elektrika, še posebej, ko so že uspeli da so skozi smedišče napeljali potrebno električno omrežje, vstavili blizu 70 žarnic, v katerih se žal čez dan ne nabije sončna energija, ki bi jo potem svetila v večernih in nočnih urah, ko se vračajo dela in drugih vsakodnevnih opravil.

F. Hovnik

KZ Lovrenc na Dravskem polju NJIHOVA DEJAVNOST JE USMERJENA V ODKUP

Pred dnevi sem se pogovarjal z direktorjem edine kmetijske zadruge na ptujskem območju, v Lovrencu na Dravskem polju, tovarišem Ivanom Avguštinom, ki mi je zaupal nekaj podatkov o njihovi dejavnosti.

Kot sem ugotovil, je njihova glavna dejavnost odkup kmetijskih pridelkov od kmetov — kooperantov, ki jih imajo približno kakih 500 vse od Sel do Pragerskega ter zajemajo 24 vasi. V lanskem letu so ustvarili za 980 milijonov dinarjev prometa medtem, ko računajo, da bodo letos precej presegli milijardo starih dinarjev. Od tega ustvarijo njihove trgovine z reprovmaterialom približno 25 odstotkov, ostalo se nanaša na odkup, zlasti živine in krompirja.

Kmetje, in takšnih je precej, so v lanskem letu pa tudi letos že dobili za svoje pridelke več kot tri milijone starih dinarjev, še zlasti tisti, ki se bavijo s pitanjem živine pa tudi z rejo brojlerjev (piščancev). Večina kmetov porabi ta denar za modernizacijo svojih kmetij,

še zlasti tisti naprednejši, ki hočejo ujeti korak s časom in napredkom.

Mnogi so si nabavili tudi traktorje ter jih imajo sedaj na območju lovrenške zadruge kmetje že 58 medtem, ko je kosilnic že več kot sto. Tudi druga mehanizacija vse bolj prodira v vasi polvznožjem Ptujске gore. Množično pa ni več nobena redna kosilnica, temveč potreba vsakega naprednega kmetja, mnogi pa imajo že tudi osebnih avtomobile.

Vodstvo zadruge predvideva, da bodo letos odkupili od kmetov 1400 glav goveje živine, nad 2000 prašičev ter 700 telet in kakih 500 vagonov jedilnega krompirja. Tu pa je tudi kakih 15 kooperantov Perutnine, ki se bavijo z rejo piščancev za zaloge in te farme v malem številu nenehno množijo.

F. Hovnik

Sosedska pomoč — nova oblika za

varstvo ostarelih ljudi

Naglo »staranje« prebivalstva je splošen pojav v vseh bolj ali manj razvitih industrijskih deželah. Slovenija je v demografskem pogledu že stopila na to pot. Že leta 1931 je imela 7 odst. prebivalstva, starega nad 65 let. Ob popisu prebivalstva leta 1961 je Slovenija imela 7,8 odst. nad 65 let starih prebivalcev. Predvidevajo, da bo ta odstotek že leta 1971 narasel na 9,5 od celotnega prebivalstva, kar pomeni več kot 160.000 ljudi.

Podaljšanje življenjske dobe je splošen pojav saj se je v zadnjih 100 letih življenjska doba skoraj podvojila, (leta 1900 — 40 let, sedaj že 73 let). Se vedno pa je umetnost napraviti ta del življenja lep in življenja vreden. Mnogi ostareli ljudje kljub starosti, nemoči in boleznim živijo popolnoma sami ali tudi pri svojih v dokaj neurejenih razmerah. Mnogo ostarelih ljudi nima otrok ali svojcev, ki bi zanje skrbeli, mnoge so le-ti zapustili zaradi reševanja in urejanja lastnega življenja. Nekateri ostareli ljudje pa ne želijo živeti v življenjski skupnosti s svojci ali drugimi, ker so radi v pozno starost čim bolj samostojni in neodvisni.

Sodobna socialna gerontologija, vedá o starostnih pojavih in starih ljudeh zagovarja čimdaljše življenje ostarelih ljudi. Zato tudi predvideva, da je 95 odst. ljudi starih nad 65 let ob organizirani pomoči in skrbi svojcev in družbe sposobnih samostojno živeti. Ta koncept socialne gerontologije je sprejet tudi pri nas.

Vrste uslug, pomoči, velikih in drobnih pozornosti, ki jih potrebujejo ostareli ljudje, so številne in raznolike. Za nekatere od teh so potrebne dobro organizirane družbene službe. Družba, ki s svojimi socialnimi sočustvovanji, posluhom do bližnjega in solidarnostjo do sočloveka, daje ostarelemu človeku vrsto manjših in večjih uslug.

Ves sodoben svet se trudi, da aktivira vrste družbenih dejavnikov, ki razmišljajo o oblikah in načinih pomoči ter organizirajo in uresničujejo moderne ter človeku dostopne in sprejemljive vrste skrbi in pomoči ostarelim. Ena teh oblik je sosedska pomoč. Na to temo je Republiški odbor RK pripravil seminar v več občinskih središčih. V ponedeljek je tak seminar bil tudi v Ormožu.

Ugotovili so, da so dosežki na tem področju dokaj skromni in kljub prizadevanjem še vedno ostaja vrsta nerešenih problemov. Nujno je bilo pričeti z organizirano in koordinirano dejavnostjo služb, krajevne skupnosti, družbenopolitičnih in drugih organizacij, dru-

štev in drugih, ki naj pomagajo k boljšemu nujenju neposredne pomoči ostarelim ljudem, ki potrebujejo pomoč svoje okolice.

Neposredna pomoč ostarelim, osamelim osebam bi naj obsegala še zlasti:

— da mu nakupimo in prinesemo najosnovnejša živila in druge predmete, ki jih potrebuje;

— da mu prinesemo časopis, revije in druge vrste tiska;

— če je začasno ali stalno nepokreten — mogoče gre za bolezen, ugotovimo, če potrebuje zdravnika, ga pokličemo, prinesemo zdravila, mu pomagamo pri jemanju zdravil, mu prinesemo hrano, zakurimo i. p. Pri težjem obolenju uredimo sprejem v bolnišnico ali dom ter mu pripravimo vse, kar za to potrebuje. Če ima svojce, jih obvestimo o njegovem stanju;

— če ostareli človek nima osnovnih sredstev za življe-

nje predlagamo dodelitev družbene denarne pomoči;

— če ima slabo obleko ali posteljnino, mu jo skušamo prek osnovne organizacije RK nadomestiti z drugo.

Kakšna bo ta pomoč, je odvisno od posameznika. Oblika pomoči oziroma potrebe poznajo najbolj tisti, ki živijo najbližje.

V občini Ormož je skupno 170 ostarelih osamelih oseb, ne glede na njihove dohodke, ki so potrebni sosedske pomoči. Osnovni nosilec organiziranja te pomoči so komisije za varstvo ostarelih pri krajevnih skupnostih in osnovne organizacije RK, ki so že pristopile k organizaciji nujenja neposredne pomoči. Upajmo, da bodo naletjele na razumevanje, saj gre za humano akcijo pomoči sočloveku, da bo večer njegovega življenja lepši. Le ob sodelovanju vseh ljudi in organizacij bo ta humana akcija dosegla namen. jr

Petega rally-ja starih avtomobilov sta se udeležila tudi Ptujčan Aco Kranjc in Konrad Vela

Starci so pokazali svoje moči

Uredništvo TT in avto moto zveza Slovenije sta priredila v nedeljo v Ljubljani 5. rally starih avtomobilov. Vozili so od Celja, prek Laškega, Trbovelj in Litije do Ljubljane. 108 km dolga proga je bila za stare avtomobile in za njihove voznike zelo naporna.

letnikom 1939 in Konrad Vela s chryslerjem, ki je zagledal luč sveta leta 1931. Aco Kranjc je zasedel v svoji skupini odlično 2. mesto, v skupni uvrstitev pa prav tako solidno sedmo mesto. Prav tako solidno se je uvrstil tudi Konrad Vela, ki je zasedel v

Aco Kranjc ob svojem veteranu iz leta 1939

Pravico sodelovati na rallyju so imela vsa vozila, ki so bila izdelana do leta 1939. Vozila, »rojena« po tem letu, v vožnji starcev niso mogla sodelovati.

Letošnjega rallyja sta se udeležila tudi Ptujčana Aco Kranjc s svojim mercedesom

svoji skupini peto, v skupni uvrstitvi pa 17. mesto. Veterana Ptujca sta imela na svojih avtomobilih reklamne nalepke »Petovies«, Tovarne avtoopreme in tovarne perila »Delta«.

J. S.

PREMIRANJE PLEMENSKIH TELIC

(Nadaljevanje z 2. strani) kmetij, ki imajo vpeljano kontrolo mlečnosti po načinu A. Kmetije, ki pa imajo svoje krave vključene v pogodbeno pridelovanje mleka (in imajo vpeljano kontrolo mlečnosti po načinu B) pa so v glavnem razvrščene ob mreži zbiralnic mleka. To pa pomeni, da kmetije v odročnejših predelih — kamor ne seže odkupna mreža za mleko, ne bodo mogli dobiti premij za svoje telice.

Razen tega pa bodo morale telice izpolnjevati še nekaj pogojev: telice morajo pripadati lisasti (simentalski) ali pa sivorjavi pasmi. Naključne križane in črno bele telice v kmečkih rejah ne bodo dobile premije. Križankam, ki so rezultat načrtnega pretapljanja starih pasem z lisasto (simentalsko) ali sivorjavo, pa se bo premija priznavala.

Poleg te pasemske lastnosti pa morajo telice imeti trajne oznake, ki govorijo o poreklu telice. Z drugimi besedami pomeni to določilo sledeče:

Telice morajo imeti v uhlju tetovirane številke, ki povedo, da so potomke določene krave in znanega bika. V rejah, kjer je vpeljana kontrola mlečnosti po načinu A, ne predstavlja to določilo nobene ovire, saj se v teh rejah večina teličk tetovira kmalu po rojstvu.

Večja težava bo v tistih rejah, kjer so krave vključene v pogodbeno pridelovanje mleka. V teh rejah je odnos do kontrole mlečnosti še bolj površen, ker je ugotavljanje proizvodnih zmogljivosti krav še razmeroma mlada navada.

Mimo tega pa bodo morale biti telice v času, ko bo za njih izplačana premija, najmanj 6 mesecev breje. Rejec pa bo moral imeti dokazilo, da je bila telica osemnena ali pa pripuščena k priznanemu biku.

Telice pa bodo morale glede na starost biti dovolj odrasle in razvite. Vse našete zahteve glede kakovosti te-

lic bo 3—4 krat na leto ugotavljala posebna komisija na vnaprej določenih zbirnih mestih.

Na koncu pa še nekaj besed o vprašanju, ki se vsiljuje samo po sebi. Čemu toliko zahtev — oziroma omejitev, če je namen premiranja telic pomladiti čredo krav in poživiti rejo prvesnic? Zaradi zahtev o kakovosti, premije ne bodo dobile vse telice. V prvem letu premiranja jih tudi veliko ne bo.

Zbor podpisnikov »Sporazuma«, ki je zagotovil tudi denar za izplačilo premij, je predpisal omenjeno zahtevo zato, da bi vzpodbudil rejo takih telic, ki po svojem poreklu (tetovirne številke) in po svoji zunanosti bolj zanesljivo obetajo, da se bodo razvile v dobre krave. Ker je verjetnost, da bi se iz telic, o katerih ne vemo ničesar o poreklu in zunanosti, razvile dobre krave, veliko manjša, kakor pa če poznamo njeno poreklo (to pa pomeni, da vemo, kakšne so bile proizvodne zmogljivosti matere in očeta), se je zbor podpisnikov odločil, da bo podprl rejo tistih telic, ki več obetajo.

V prihodnji številki: **KA-KO UPORABITI PREMILJO IN OBVEZE PO IZPLACILU.**

Dr. Mihael Ledinek, živinorejsko vet. zavod Ptuj

Občinska liga — rokomet

V nedeljo je bilo odigrano II. kolo občinske rokometne lige za ženske, v kateri sodeluje 6 ekip in so bili doseženi naslednji rezultati; Zavrč : Gorišnica 7:5, Videm : Cirkulane 0:13, Drava »B« : Gorišnica 10:6, Hajdina : Videm 2:2, Cirkulane : Zavrč 15:3.

Vodijo Cirkulane, sledijo Zavrč, Drava »B«, Hajdina, Videm, Gorišnica.

Ekipa Drave je morala vskočiti v zadnjem trenutku, ker je prijavljena ekipa Partizana iz Rogoznice iz neresnosti odstopila.

ZAHVALA

Vsem, ki ste pospremili našega dragega očeta in starega očeta

RADA KOGOVŠKA

iz Prešernove 23, Ptuj

na njegovi poslednji poti, iskrena hvala.

Posebna hvala ZB in Združenju šoferjev in avtomobanikov Ptuj, katerih član je bil.

Sin Aco z družino.

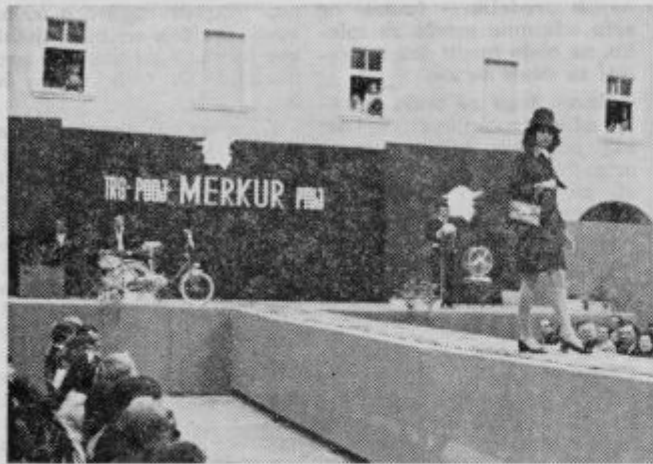
Z MODNE REVIEJE TRG. PODJETJA MERKUR

Ob lepi sončni nedelji je 11. 10. 1970 ob 14. uri privedilo trgovsko podjetje »Mer-
kur« Ptuj na dvorišču mino-
ritskega samostana IV. mod-
no revijo »Konfekcija za
vas«.

Revije se je udeležilo ok-
rog 1200 obiskovalcev, bolj

modell čevljev tovarne »Pe-
ko« ter srajc tovarne perila
in konfekcije »Delta« Ptuj.

V skoraj dveurnem
programu, ki je bil pope-
stren z glasbenimi točkami,
ki so jih izvajali ansambel
»Orfejki« iz Ptuja ter pevka
Zorica Fingušt iz Maribora

rečeno obiskovalk, saj so bi-
le v večini.

Prikazani so bili modeli
različnih proizvajalcev kon-
fekcije iz jesensko-zimske
kolekcije 1970-71.

Obiskovalci so si lahko o-
gledali okrog 95 izredno
praktičnih modelov za vsak-
danjo rabo, kakor tudi za
svečane prilike, izredno pa
so bili navdušeni nad eks-
kluzivnimi modeli, krojenji
mi po najnovejši modi, za
razne priložnosti.

Zraven konfekcije so bili
prikazani tudi najnovejši

so bile izžrebane tudi prakti-
čne nagrade za obiskovalce
revije.

Revijo je na splošno zado-
voljstvo obiskovalcev zreži-
rala kreatorka Pavla Maurin
iz Maribora, izredno uspelo
pa jo je vodil napovedovalec
ptujskega radia Marjan Šne-
berger.

Najbolj pohvalno je, da se
lahko vsi prikazani modeli
dobijo v prodajalnah s kon-
fekcijo trgovskega podjetja
»Merkur«, Zvezda, tekstilna
hiša Merkur, Dom, Biserka
in Jasmin.

KDO BO REŠIL PTUJSKO KOŠARKO PRED PROPADOM?

Danes lahko pogosto sli-
šimo očitke na račun mla-
dine, ker da je labilna, in-
diferentna, pasivna, brez ka-
kršnegakoli interesa, brez
ambicij. Vse slabo da je njej.
Je mladina res takšna?

Priznajmo, da so nekateri
mladi ljudje res nezaintere-
sirani za karkoli, res pa je
tudi, da se čuti mnogo mla-
dih ob teh očitkih prizadete.
V tej gorli želja po udejstvo-
vanju, pa naj bo to na po-
dročju športa, kulture, česar-
koli. Toda, je mladini res o-
nemogočeno delovanje? Na-
slednji primer bo dal odgovor
na to vprašanje.

V Ptujju imamo poleg NK
in RK Drava še tudi KK
Drava. Toda ta KK je na ro-
bu propada, pa ne zaradi za-
interesiranosti, temveč zara-
di slabega finančnega stanja.
Klub je res dobil nekaj sred-
stev, toda to je zadostovalo
le za nekaj rekvizitov, za žo-
ge in drese. Nekatera ptuj-
ska podjetja so ponudila še

pomoč v prevozih na tekme.
Ker ni denarja, uničujemo na
betonu lastne copate, da pa
sploh lahko igramo košarko,
se moramo zahvaliti požrtvo-
valnosti trenerja Miša Kol-
taka, ki nas že dve leti vadi
brezplačno. Zanimanje za ko-
šarko je veliko in delujejo v
okviru kluba člani, članice,
mladinci in pionirji. Ker Mi-
šo Kotak ne zmore vaditi
vseh, mu pomagajo igralci,
ki pa jih ni mogoče poslati v
noben tečaj, tudi zaradi po-
manjkanja sredstev. V obsto-
ječi finančni situaciji bo tre-
ba članice ter verjetno pio-
nirje razpustiti.

All ni to klavrno, da bo
kljub velikemu zanimanju za
udejstvovanje v tem športu
treba razpustiti nekatere
skupine zaradi pomanjkanja
sredstev? Mislimo, da bi bilo
treba tudi obstoječa sredstva
deliti, ne pa jih rezervirati
samo za eno vejo športa.

Zanima nas, kdo nam bo
odgovoril na ta naša vpraša-
nja.

Košarka je gotovo športna
panoga, ki vzgaja mladino v
dobri ljudi. V Ptujju je pri-
tegnila mnogo mladih, ki so
jo vzljubili in ki bi se prav
težko ločili od betonske plo-
ščadi in od košev. Mislimo,
da bi nastala velika škoda,
če se ne bo našla rešitev, ki
bi obdržala naš klub pri živ-
ljenju.

Prizadeti člani kluba

Gremo v tujino...

»Gospodar ta in ta je star
in nezmožen za delo, prav
tako gospodinja, otroci pa so
odšli v tujino po boljši kruhi.«

Da, boljši kruh. Ne vem,
ali je v tujini res boljši kruh,
kakor je naš domač, kruh,
ki ga pridelamo z lastnimi
rokami, kruh, ki ga zamesi-
mo z marsikatero potno sra-
go. Mar je Valentin Vodnik
lagal, ko nam je v svoji pe-
smi »Dramilo« zapisal:
»Boljša je domača gruda, kot
na tujem zlata gruda!« Naš
ljudje ne hodijo v tujino po
»zlato rudo« temveč po ma-
terialne koristi, medtem ko
doma zapuščajo svoje za de-
lo nezmožne starše. Kje ima
tak človek vest, kje srce!
Rajši v tujini gara dvanaes-
ur na dan, kakor bi pri nas
delal osem oz. sedem ur na
dan. Hoče pač več in hitreje
zaslužiti, ne pomisli pa, da
se vsake »marke« drži pre-
nekatera kaplja njegove kr-
vi. Prenekatera potna sraga
je bila obrisana, preden se do-
mov pripelje »gospod« s svoj-
jim avtomobilom.

Prav mi je dejalo mlada
dekle, ki je ostalo na kmeti-
tiji:

»Ljudje hodijo v tujino sa-
mo zato, da si lahko ku-
pijo avtomobile. Jaz pa za
takimi in podobnimi rečmi
nimam težnje. Ostala bom
doma pri svoji materi in ji
pomagala pri delu, ker me
vleče vonj sveže razoranega
polja, vleče me vonj pomlad-
nega cvetja. K sebi me vabi
moja zemlja, zemlja na ka-
teri sem preživela svoje otro-
štvo!«

Tako mi je dejala Marija
Lukman iz Litmerka št. 7.
Mlada je še, a se zaveda, da
zemlje ne sme, niti ne more
zapustiti. Škoda je le, da ni
veliko takih deklet in fantov,
ki bi hoteli poslušati klic
zemlje, klic rodne grude.

Ne obsojam tistega, ki pri-
nas ne dobi zaposlitve in gre
v tujino na delo. Imeli pa
smo primere, ko je nekdo, ki
je bil zaposlen, pri nas služ-
bo pustil in odšel v tujino
za boljšim kruhom. Če je res
šel za boljšim kruhom, je
vprašanje. Toda veselil se je,
češ: čez leto dni bom gospod
s svojim avtom.

Bili so tudi primeri, ko so
odšli starši, svoje otroke pa
pustili na milost in nemilost
usode samo zato. Zrtvovali
so otroke, otroško mladost,
pri tem jim pa vest ni očita-
la, da svojim otrokom in nji-
hovi bodočnosti niso napra-
vili usluge. Skoraj neverjet-
no se zdi, a je žal otipljiva
resnica.

Franček Kelemina

Tednik, vaš list

horoskop horoskop horoskop horoskop

OVEN
od 21. marca
do 20. aprila

Počasi in negotovo se vam na-
kazuje nekaj veličastnega. Bolj
ko boste na videz skromni in
zadržani, večji bo učinek uspeha.
Ob koncu tedna si privoščite
majhno praznovanje.

RAK
od 23. junija
do 22. julija

Pozorni postajajo na vas in tu-
di ni izključeno, da vam bodo
ponudili nalogo, ki bo zahteva-
la od vas vse priznanje in od-
ločnost. Pazite na zdravje in iz-
koristite dopust.

TEHTNICA
od 23. sept.
do 22. oktobra

Poskušali vas bodo navdušili
za nov začetek. Odločiti se vam
ni potrebno čez noč, kajti pre-
cej časa še imate. Uredite za-
sebne probleme, da bo položaj
povsem čist.

KOZOROG
od 21. dec.
do 20. januarja

Bržkone se vam bo pridru-
žila še nova zasebna dolžnost, ki
pa ji sprva ne boste kos. Raz-
draženi in samovoljni ste, to pa
ne vodi nikamor. Ne bodite raz-
sodnik, če vam to ne gre.

BIK
od 21. aprila
do 20. maja

Zaupajte samo svojemu ob-
čutku, ne pa nasvetu kakega
»dobrega« prijatelja. Prihajajo
čudoviti dnevi, ki bodo bistveno
spremenili tok vašega življenja.

LEV
od 23. julija
do 22. avgusta

Včasih morate biti zadovoljni
tudi z majhnim. Igračkanje in
stokanje nima nobenega smisla.
Novica se bo zakasnila, vi pa
boste razpletali povsem po svo-
je. Spomnite se sorodnikov.

SKORPIJON
od 23. oktobra
do 22. nov.

Brez močnega vetra okoli ušes,
se kar ne počutite dobro. Samo
malo še počakajte in želeli si
boste miru. Ne igrajte trmo-
glavca, če vam ponudijo roko
spravice.

VODNAR
od 21. januarja
do 20. februarja

Cisto po naključju ste zabred-
li v zadevščino, ki vam sedaj po-
vzroča velike preglavice. Prav v
naslednjem tednu boste imeli
priložnost vse skupaj spraviti v
red. Pa brez panike.

DVOJKA
od 21. maja
do 22. junija

Zakaj ne uresničite vsaj ne-
kak vaših dobrih načrtov? U-
stavljate se na pol poti, občutek
nelagodnosti pa je potem upravi-
čen. Koristila vam bo občutna
sprememba.

DEVICA
od 23. avgusta
do 22. sept.

V poklicu reagirajte čim bolj
odločno, doma pa boste morali
ubirati bolj diplomatske poti.
Morda ima vaš srčni partner pro-
bleme, ugotovite in priskočite
na pomoč.

STRELEC
od 23. nov.
do 20. dec.

Vse kaže, da boste morali lo-
čiti poklicne zadeve od zasebnih.
Težave se kopičijo, vi pa jim
niste kos. Vse pa je odvisno od
precej resne ponudbe, ki mnogo
obeta.

RIBI
od 21. februarja
do 20. marca

Mirni dnevi, ki prihajajo vašemu
razpoloženju, so minili. Nesog-
lasja, ki nastajajo, so tako ne-
pomembna, da je sploh smešno
govoriti o njih. Pazite na sorod-
nika.

Naša pisma

Dragi pionirji,
 kakor ste gotovo opazili v sedmavku pod naslovom DRAGI PIONIRJI IN BRALCI NAŠIH PISEM- se je tovarišica ALENKA poslovila od vaše rubrike. Tudi nam v uredništvu je zelo žal, da Alenka ne bo več urejala tega vašega kolegca, vendar se je treba včasih spriznati v življenju s stvarmi, ki nam nikakor niso všeč. Mislimo, da bomo izražali tudi željo vseh pionirjev, ki so kdajkoli sodelovali v pionirski rubriki v našem listu, saj je imela naslov MLADI SVET ali PIONIRSKA TRIBUNA ter v zadnjem času NASA PISMA, ko bomo izrekli zahvalo ALENKI za njen trud pri urejanju te rubrike ter jo vljučno povabili, da se v njej, tako mimogrede, ko bo začutila potrebo povedati svojim mladim prijateljem kajero svojih misli, oglasi. Vemo, da se s temi skromnimi vrsticami nikakor ne moremo odložiti ALENKI za njeno skrb za rubriko, za njeno delo pri urejanju otroškega kotička. Vemo, da se je lotila tega dela iz svoje naklonjenosti mlademu rodu, iz svoje želje po oblikovanju tega rodu. Alenka se bo gotovo, prav tako kot vsi pionirji, ki so delovali s svojimi sestavki v tej rubriki, spominjala tega sodelovanja še dolgo časa, kakor tudi vseh svojih mladih prijateljev in prijateljic, katerim posveča toliko svojih moči.

Vsem mladim sodelavcem otroške rubrike želimo ob tej priložnosti povedati, da bo odselej skrbel za otroško rubriko, ki bo ohranila naslov NASA PISMA, eden izmed urednikov. Zato naslavljajte svoja pisma nanj. Zagotavljamo vam, da se bo potrudil pri delu v tej rubriki, da bodo mladi bralci in sodelavci našli v njej svoje prispevke.

Uredništvo

Glasno tuli sirena

Bilo je pozno ponoči. Zunaj je pihal močan veter ter se zaganjal v šipe, da je zvenkalo. Lilo je kot iz škafa. Udarjale so strele in tako sem se zbudila iz globokega sna. Sirena tuli in tuli. Vsa prestrašena sem odprla okno in zagledala ognjeni sij. Udarila je strela. Na klic sirene so se požrtvovalni gasilci zbrali pred gasilskim domom in se z vso naglico odpejali na kraj požara. Ljudje so se zbegani vpraševali, kje in kaj gori. Po cesti pa so drveli gasilski avtomobili, vojaški avtomobili in miličniki v džipih. Veter ni potihnil. Ko sem skozi okno opazovala ogenj sem po siju ugotovila, da se požar širi. Takoj nato še močneje zatuli sirena, kliče še večjo pomoč. V nevarnosti je vsa vas. Gasilske čete iz okoliških vasi in mest so bile telefonično obveščene, naj prihiti na pomoč. Jo., cela vas gori! Ubogi ljudje, ostali so brez streh, pogorelo jim je vse orodje, pridelki, nekaj živine.

Gasilci so do jutra požrtvovalno gasili požar. Bili so izmučeni in premočeni. Kljub temu je moralo ostati nekaj

gasilcev na požarišču zaradi varnosti.

Ksenija Peternel,
 5. b raz. o. š.
 Fr. Osojnika, Ptuj

Gasilci opravljajo svoje delo

Gasilci prvi pomagajo ljudem v raznih nesrečah. To so požari, poplave in druge nesreče.

Kadar dobijo dežurni gasilci poziv, da kje gori ali se je kaj zgodilo, vključijo sireno in s tem obvestijo druge gasilce. Ti takoj zapustijo svoja delovna mesta, ponoči pa postelje in odhitijo v gasilski dom. Z veliko naglico se odpeljejo z gasilskim avtom, ki je opremljen z dolgimi brizgalnimi cevmi in s cistername vode na kraj požara. Tam začno požrtvovalno gasiti in reševati, kar je rešiti mogoče.

Tudi pri poplavah gasilci prvi pomagajo prizadetim. S tveganjem lastnega življenja se borijo za življenja drugih in za njihovo premoženje. Gasilce spoštujemo in jim želimo pri njihovem delu mnogo uspehov.

Majda Kmetič,
 5. b razred, o. š.
 Fr. Osojnika, Ptuj

Rezervirano za Lujzeka

Dober dan drogi Prieki no vsa rezervirana žlohita z moje gasilce rezerviranega kota!

No, kak je te kaj z vami, ste že obrali šmarnico no odali jobolka? Noro vprašaje, jelte? Saj ven, ke mate še obojnega zadosti. Ne bi vas rad gnes s ten montra, pač pa vas moram vseeno spuniti, ke ne bi slučajno pozobili na tote stvari. Vete, jas sen že čista obvujsa no več ne ven, kon, bi se obrna. Z Mico sma si svoj jedilnik čista na jobolka obrnola no sma grotala prova predelovalna industrija za sodje. jobolka na mehken, jobolka na trden, jobolka v tekočen, jobolka na jobolka...

Poglednimo, kaj nan je napisava Vohloč iz Ormoža:

Spoštovani no pozdroljeni Lujzek!

Po dugen cajti se ti trgoč oglošan iz Ormoža. Joke me veseli, ke so se začeli oglošati v tvojen rezerviranen koti tudi drugi dopisniki kak so vseh sort prleške Micike, Pikec iz Huma no druga tvoja žlohita. Miciko iz Prieklje najbolj skrbijo jobolka, ki jih nemre nikan odati. S tende se pač mogla potolažiti, saj živimo v modernem cajti, v kerensamo pomaranče, limone, banane no žvak gumije žvečemo. Naša slovenskogoriška jobolka so grotala čista en postranski proizvod, ki ga niše več preveč resno ne jemlje. Resen pa je več, žalostno ke moremo gledati, kak nan toti pridelek po jorkih gnije, dovek pa je treba pločati no niše ne pita kmeta, je lahko sprava kokšni pridelek v peneze ali ne.

Zdaj pa še nekaj. Lujs, vobin te v Ormož, ke boš si ogle dna enih por naših mestnih no »zgodovinskih« znamenistoti. Najpret bi si ogle dnola no obiskala našo mestno pokopališče, saj veš to je zemljica, ki pret ali pa pozneje vsokega zemljana doj tišči. Veš, naš ormoški brütif je čista lahko najti po vejklh kúpih odpodkov, ki ležijo na vsokih 50 metrof ob glavni cesti, pi pela mujmo pokopališča. Pa še vejke škorje, saj veš tiste za ovce kolbatl, si prinesl, kre se, ke ma najpret živo mejo poštuca la, saj zaj sploh ne veš, se za zgrojo skrivle lovski rezervat ali pa jiva večnega počitka.

Veš, pa še en problem morema rešiti. Če si kaj inženirja, si prinesl kre se en colštok, ke ma v Ormoži odmerla parcelo za jovno posrališe. Na toto zadevo v Ormoži tak dugo

čokamo, ke smo vsi že obvujsali. Zodič smo meli sredi Ormoža eno zanimivo predstovo. Najpret sen misla, ke se je zgodila na Mestnem trgi prometna nesreča. Puno lidi je bilo na kupi no so vsi zamišljeno gledali. Tudi jas sen ba radovoden pa sen te pogledna, ke se je zgodilo. Pa »veš kaj je bilo? En moški se je sprava na malo potrebo, da ne bi pokaza vsega svojega premoženja, si je revež bogi klobuk za zaveso drža. No, zaj te vidiš, ke smo poleg novega hotela, letnega kopališča no še drugih novitet potrebni tudi jovnega hajlca. Zadeva je najbolj peceča zaj v jeseni, gdo mošt no sledka jabolšna vrejeta.

Ja, pa še neke ti moren povedati. Tudi v Ormoži se je že začela lovška sezona. V Ormoži je več Italijanov, kak blo jih za cajta vojske v Kočevskem rogi. Poleg divjačine so začeli loviti no »strelati« tudi naše babnice. To pred krotkin je eden ponuda moji ta stori 50 taužn lir, ke bi se malo žjin pocortala. Pje, pa ti ga je moja Treza tak k vuhi fcesnola, da je meja tri dni glavo na eno stron obrnjeno. Veš, Lujs jas nič ne rečen, če že za devize divjačino strelajo, samo naj naše babe pri miri pistijo. Jas moje Treze že ne bi da niti za super devize.

Bodi lepo pozdroljeni ti no vsa žlahta v vašen uredništvu, posebej pa še seveda tvoji dopisniki.

Vohloč iz Ormoža.

Serbus Vohloč!

Saj sen veda, ke ti na mene ne boš pozoba. Lepo si mi po opisa ormoške probleme. Je pa veš tak, če jih sami nemrete rešiti — tudi z mojo pomočjo nede nič bojše. Najboj teresantno se mi je zdelo tisto kak tvoja Treza neje hotela nedužnosti za 50.000 lir odati. Bodi rad, ke imaš tako zvesto ženo. Moja Mica bi za 50.000 lir še mene poleg odola. Pa kaj si čen, sen pač zokonski mož pod nesrečno zvezdo rojeni. Lepo te pozdrovla Lujzek.

UGODNI KREDITI ZA KMETE

V torek popoldne je bilo v prostorih Kreditne banke Ptuj posvetovanje o dejavnosti hranilno kreditne službe, ki so jo ustanovile kmetijske delovne organizacije. Poleg predstavnikov KK Ptuj Poleg predstavnikov KK Ptuj, mesokombinata »Perutnine« Ptuj, KZ »Dravsko polje« in Kreditne banke Ptuj, sta se udeležila posvetovanja tudi Andrej Petelin in Peter Klinar, predstavnik republikanske gospodarske zbornice. Kmetom se obetajo ugodni krediti po 3-odst. obrestni meri.

Ker smo v času trajanja posvetovanja redakcija lista že zaključili, bomo več o tem poročali prihodnjč.

XXI. NAGRADNI NATEČAJ

2 OSEBNA AVTOMOBILA – RENAULT R-4

in ŠKODA 100 L

ter 180 praktičnih nagrad

sta za vlagatelje vezanih hranilnih vlog in vezanih deviznih računov

pripravili

KREDITNA BANKA PTUJ in KREDITNA BANKA MARIBOR

Za vsakih 1000 din posebni žrebni list tič.

Vsi vlagatelji vezanih vlog in deviznih računov so zavarovani proti vsem neugodam.

Naše geslo je: hitra in solidna postrežba varčevalcev in pridobivanje novih vlagateljev.

Z varčevanjem do blagostanja!

Tednik, vaš list

